

Бурят-Монголой ҮНЭН

№ 203 (5874)
ОКТАБРИЙН
12
СРЕДА
1949 он

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно
Соведэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган

Сөн 20 мүнгөн

МУНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

НЭГЭДЭХИ НЮУРТА:
Тувинска Автономно Обласгийн ажалшадай
депутадуудай Советтэ, ВКП(б)-гэй Тувинска Об-
ластной Комитеттэ.
В. Мамилев. — Эрхим шанартай үрһэ хааха,
ХОЕРДОХИ НЮУРТА:
Партийна ажабайдал.
Ц. Очиров. — Манай хүдэлмэрийн үрэ.
А. Костев. — Агитаторнуудые хүтэлбэрлхэ
тухай.

Г. Рудь. — Советска Молдавинин ойн баяр.
ГУРБАДАХИ НЮУРТА:
В. Филиппов. — Шудхы үбшентэй яаж тэмсэ-
хэб? **Б. Дымбрылов.** — Хэлхэнээ дүүргэхэ хэ-
рэгтэй. **И. Баженов.** — Гундын уншалгын байшан.
ДҮРБЭДЭХИ НЮУРТА:
Демократическа Германия национальна фронт-
тын манифест.
Германска демократическа республикын Арадай
сагуурын палатын хуули гаргалга.

ПАРТИНА БУРАЛСАЛЫЕ ВДЭР БҮРИ ХҮТЭЛБЭРИЛХЭ

Коммунистическэ общество
батуулха талаар манай партиин
а советскэ түрэнэй үмөнэ байһан
шагтар ехэ зорилгонууд болбол
общественн хугжалтын хуули гу-
рнуудые, коммунизм байгуулха
туул ёһонуудые мэдэхэ эрлгтэ
коммунист бүхэндэ табина.
Марксизм-ленинизмын теорие
мэдэхтэй наа, большевизмые
шудалаагүй наа, өөрнөгөө теорет-
ическэ гээдэлые усадхаагүй наа,
манай кадрнууд хоёр хүлөөрөө до-
лоо болно, ушарынх хадаа со-
циалистическэ байгуулалтын бүхэ
балбаринуудые зүбөөр хүтэлбэ-
рилхэ зорилго болбол марксист-
ско-ленинскэ теорин үндэһэ бу-
руудые практигуудай зүбөөр
шудалха эрлгтэ табина, бодото
ажал-ябуулгангаа асуудалуудые
шиндхэхэдэ, теорор хүтэлбэри-
лгэхэ шадабаритай байха эрлгтэ
табина, — гэжэ «ВКП(б)-гэй
түрэн Хурянгы курс» гаргахы
хамта партина пропагандые
табиха тухай ВКП(б)-гэй ЦК-гэй
төгтөөл соо хэлгэсэн. Партина
буралсал болбол марксистско-ле-
нинскэ теорие шудалхадань ком-
мунистуудта туйлаха уялгатай.

Городской партина организа-
цида октябрийн 1-һээ захалаад,
политфургуулинууд ба кружогууд
гүдэлмэрилхэ эхилбэ. Айма-
гуудта коммунистуудай поли-
тическэ буралсал октябрийн ар-
бан табандаа эхилхэнэ. Энэ жэл-
дэ манай республикын столицада
буралсал жэл нилээд эмхитэй-
гээр эхилбэ. Буралсал шэнэ
жэлдэ городской партина орга-
низациин саг соогоо ба ехөөр хэ-
нэ болжолтой хүдэлмэри эндэ
ларгадана. Марксистско-ленинскэ
теорие гүнзэггээр шудалхын
тулада шухала условинууд бай-
гуулагдаа.

Самбын фабрикын, юстицин
Министерствын, паровозо-вагон-
но заводой партина организа-
цинууд мэргэжэлтэй пропагандис-
туудые олжо табинан, хүнэй
ирлэе хүргүүлхэ ба дура хүсэлые
хараадаа абажа, коммунистуудай
аймар формоор буралсаха хэ-
рэгтэнь туйлалһан, занягинуудые
хэчин тулада таатай зохиод гар
байринуудые олоһон байха юм.
Энэ бүтэлэ хадаа политфургуу-
линуудай ба кружогуудай заняги-
нуудта хурагшадай гээдэлгүгээр
ерхэ ба үндэр эдэбхитэйгээр ха-
баадаха ябадалые хангаба.

Эгээр большевигүүд туйлаһан
эмжалтануудаараа наанагаа
амардаггүй. Тэрэнһээ үлэмжэ,
буралсал шэнэ жэлэй түрүүшын
дэргүүдтэ партина буралсал
талаар хэдэн партина организа-
цинуудта ехэнүүд дутагдалнууд
эирүүлэгдэбэ. Эдэ дутагдалнууд
ые усадхаха гэшэ партиин рай-
онно комитетүүдэй ба эхин пар-
тианизациинуудай хойшолуула-
шагүй зорилго болно.

Эхин партианизациинуудай хэ-
дэн партина бюоронууд хадаа за-
янинуудые таһалдуулан байна.
Жалхалхэдэ, Улан-Удэ станцида
октябрийн 7-ой үдэр политфур-
гуулинуудай ба ВКП(б)-гэй тү-
үмэ шудалха кружогой түрүүшын
заняги болохо ёһотой байгаа.
Партианизациин бюоро хадаа
занягинуудай амар үдэр, хэды
сагта ба хаана болохо тухай ху-
рагшадтаа дуулгаггүй байшоо.
Ээстэнь занягинууд таһалдаһан
байна.

Хэдэн партина организац-
иудта политфургуулинуудай ба
кружогуудай занягиде ерһэн ху-
чудэй тоо тус үсөөн байба. Мян-
ханы-консервнэ комбинатта по-
литфургуулин 15 хурагшаднаа
оройдоо 8 хүн ерһэн. Универмагай
партианизацида ВКП(б)-гэй тү-
үмэ шудалха кружогой заня-
гиде 10 хүнүдһээ минл 5-һэр
ерһэн байха юм. Столовонуудай
партианизациинуудта политфургуу-
линуудай ба кружогуудай заня-
гиде тон үсөөн хүнүд ерһэ.

Эхин партина партианизацинууд
ай бюоронууд ба партиин райко-
мууд болбол занягинуудые таһал-

дуулһанай ба политфургуулинууд
болон кружогуудай занягинуудта
тон үсөөн хүнүдэй ерһэнэй шал-
тагануудые тон анхаралтайгаар
шалгаха ба партина буралсал
нормальна хүдэлмэрие хангаха
хэмжээнүүдые хараалха ёһотой.
Заримдаа занягинуудта юундэ
үсөөн хүнүд ерһэнб гэхэдэ,
политфургуулинуудые ба кружо-
гуудые эмхидхэхэдэ эхин пар-
тианизациинуудай бюоро болбол
элдэб халаануудта коммунистуудай
хүдэлмэрилдэг байһанни хара-
раадаа абаагүй байба. Жэшээл-
хэдэ, шэлэй заводто нимэ шал-
таганаар 13 коммунистууд заня-
гиде эрэггүй. Бурстройрестдэ
политфургуулин заняги хадаа
гэрлгүгү байһан дээрһэнб боло-
богүй. Хэрбээ партианизациин
хүтэлбэрилгэшэд занягинин үрдэ
лээ политфургуулин хүдэлмэ-
рийн эрхэ байдал тухай наанаа
табаа наань, занягинууд таһал-
дахагүй байгаа. Партиин райко-
мууд, эхин партианизациинуудай
секретарьнар хадаа партина
буралсал хуудэлмэрийн эмхидхэ-
лэй бүхэ зүйлнуудые хараа-
даа абаха, жэжэ, бага асуудал-
нууднаа зайсахагүй ёһотой. Ду-
лаан, харуул гэр байра, стол ба
стулууд, хубсаа үлгэхэ газар,
сарһан, карандаш — эдэ бүгдэ
дэ партина партина организаци
анхараада абаха ёһотой. Политфур-
гуулинуудай ба кружогуудай ху-
рагшад үдэшэндөө буфедтэ эдэл-
хэ аргатай болохо хэрэгтэнь анха-
ралаа табиха шухала.

Партина комитетүүд ба эхин
партианизациинуудай бюоро бол-
бол занягинуудые үндэр идеино-
теоретическэ хэмжөөндэ үнэргэ-
хэ хэрэгтэ гол анхаралаа хан-
дуулахы шухала. Тон түрүүндэ,
политфургуулинуудай ба кружо-
гуудай хүтэлбэрилгэшэд заняги-
нуудта хайнаар бэлдэхэ ёһо-
той. Шэлэй заводто ВКП(б)-гэй
түүмэ шудалха кружогой хүтэл-
бэрилгэшэ нүхэр Панкин хадаа
занягиде муугаар бэлдһэнэ, ма-
териалаа өөрөө хүсэд ойлоогүй,
ехэхэн теоретическэ алдуу хэйн,
үнэргэгэн төмөрөө материалые
ойлгосогүйгээр хэлжэ үгэһэн
байна. Занягинин түдгээр нүхэр
Панкин болбол тон олон литера-
тура уншахые хурагшадта дурал-
хаһан байна.

Райкомой хүдэлмэрилгэшэд
болбол политфургуулинуудай ба
кружогуудай занягинуудта ходо-
доо ябажа байха ба пропаган-
дистуудта туйлалмажа хүргэхэ,
хайшан гэжэ материала хайнаар
заахаб, эдэбхитэй хөөрөөлөө яаж
эмхидхэхэб, концепт яаж табиха
гэжэ заажа үгэхэ ёһотой.
Эрхим пропагандистуудай дүй
дүршэлые дэлгэрүүлхэ гэшэ ехэ
удхашанартай юм. Тимһээ тэд-
нэй үгэнүүдые саг үргэлжын се-
минарнуудай занягинууд дээрэ
ходоодо шагнажа байха хэрэгтэй.

Марксистско-ленинскэ теорие
өөһэдөө шудалжа байһан комму-
нистуудай хүдэлмэрие эмхид-
хэлхэдэ ехэ анхаралаа табиха
хэрэгтэй. Олон хүнүд үшөө хү-
дэлмэрилжэ эхилхэдэ, консуль-
тантууд тэдэниие суглуулаагүй,
лекцинууд үшөө уншагдаагүй ба-
йна. Эдэ дутагдалнуудые дары
усадхаха хэрэгтэй. Партиин рай-
комоуд хадаа лекцинуудые саг
үргэлжэ уншаха ябадалые эмхид-
хэхэ уялгатай. Теорие комму-
нистуудай өөһэдөө шудалха хэ-
рэгые жэшээтэ хайнаар табиха
шухала.

Нааяр хүдөө аймагуудта пар-
тина буралсал эхилхэнэ. Пар-
тиин аймагай комитетүүд болбол
городой зарим партина органи-
зацинуудай хүдэлмэридэ байһан
дутагдалнуудые хараадаа абажа,
буралсал жэлэй эмхитэйгээр
ахилхэ ябадалые хангаха уялга-
тай.

Партиин партианизацинууд ха-
даа партина буралсал асуу-
далнуудые үдэр бүри шиндхэжэ
байха ёһотой. Тингээл наа комму-
нистуудай политическэ буралсал
үндэр идеино-теоретическэ хэм-
жээндэ табиха байна.

Тувинска Автономно Областиин ажалшадай депутадуудай Советтэ ВКП(б)-гэй Тувинска Областиной Комитеттэ

ССР Союзай Министруудай Совет ба Бүхэсоюзна Коммуни-
стическэ (большевикуудэй) партиин Центральна Комитет болбол Со-
ветскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай арадуудай аха-
дүүгтэй бүлгэ тувинска арадай багтан оршонһоо хойшо табанжэл
гүйсэһэн үдэртэй дашарамдуулан Тувинска автономно областиин
хүдэлмэришад, колхознигууд, интеллигенци болон бүхэ ажалша-
дые амаршала.

Үнгэрһэн табанжэлэй турша дотор Тувинска автономно облас-
тиин ажалшад коммунистическэ партиин хүтэлбэрээр ехэхан ам-
жалтануудые туйлаа. Обласкэ дотор хүдөө ажахын артельнууд,
малажалые ба газар элдүүлгые хамтадаа эрхилхэ товари-
шествонууд эмхидхэгдэ, тарянай талмай үргэдхэдөө газар
элдүүлгын культура хайжаруулагдаа, полинуудай ургаса үгэл-
гэ дээшлүүлэгдэ, колхозно малажал амжалтагтайгаар хүг-
жөөгдөжэ байна.

Советскэ Тува дотор социалистическэ промышленность түргэ-
нөөр хүгжэжэ, ажалшадай материална тэниглэн байдал ба куль-
турна хэмжээ улам бүри дээшлэжэ байна.

Обласкэ дотор хургуулинуудай, болничануудай, культурно-
гэгээрэлэй эмхи зургаануудай тоо жэлһээ жэлдэ олошорно. Хургуу-
лида хурагшадтай тоо мүн лэ олошорно. Хэлнэй, литературын ба
түүхын научно-шэнжэлэлгын институт, национальна театр, советскэ
уранзохөөлшодой Союзай отделени байгуулагдаа, хүдэлмэрил-
жэ байна.

ССР Союзай Министруудай Совет ба Бүхэсоюзна Коммуни-
стическэ (большевикуудэй) партиин Центральна Комитет болбол Ту-
винска автономно областиин байгуулагдаһан хойшо табанжэл
гүйсэһэнэй ойтой дашарамдуулан тус областиин ажалшадые амар-
шалаад, советскэ арадуудай ахаддугай бүлэ соо байгаа советскэ
Тувагай хүдэлмэришад, колхознигууд, интеллигенци облас-
тиингоо ажахын ба культурын саашадаа халбаран мандахын тү-
лөө, манай Советскэ Социалистическэ Эхэ ороной хүсэ шадалье
улам бэхжүүлхын түлөө саашадаашы шэн зоригтойгоор, өсзшэ
сусахагүйгээр тэмсэхэ байха гэжэ батаар найдана.

ССР СОУЗАЯ **БҮХЭСООЗНА**
МИНИСТРУУДАЙ **КОММУНИСТИЧЕСКЭ**
СОВЕТ, **(БОЛЬШЕВИГУУДАЙ) ПАРТИИН**
ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕТ.

Сталиной нэрэмжэтэ агрогород

Днеприн баруун эрьдэ, ой мо-
да ба сэгсэригүүдэй дунда, Чер-
касска районы гоё найхан тосхо-
нууд байдаг. Дайнай хойтохон жэл-
нүүдта тус районы тосхонуудта
колхознигуудай байха 4 мянга
үлүүтэй болбосон гэрнүүд баригдаа.
Лески, Талдыки, Худяки, Лом-
сватое гэжэ тосхонуудые үндэһэ
болгон Украинандахи түрүүшын со-
циалистическэ агрогород байгуу-
лагдажа байна. Энэ хадаа ороной
болбосон гоё городууднаа юугээ-
рээшэе дутахагүй. Украинын эрхим

ГҮРЭНДЭ ТАРЯА ТУШААХА ЖЭЛЭЙНГЭЭ ТҮСЭБЫЕ
БОЛЗОРХО УРИД ДҮҮРГЭНЭЙ ТҮЛӨӨ БМАССР-эй
МИНИСТРУУДАЙ СОВЕДЕЙ ба ВКП(б)-гэй ОБКОМОЙ
БЮРОГОЙ ТОГТООЛООР ИМЭ АЙМАГУУД
РЕСПУБЛИКАНСКА ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ДОСКАДА
БЭШЭГДЭБЭ:

ИВОЛГЫН аймаг (ВКП(б)-гэй айкомой секретарь Д. С.
САНЖИМИТЯПОВ, аймгүйсэдкомой түрүүлгэһэ А. И. ЧИ-
МИТЦЫРЕНОВ, уполминзгар М. М. БЕССОНОВА, хүдөө
ажахын таһагые даагша И. П. БУРДУКОВСКИЙ).

ЯРУУНЫ аймаг (ВКП(б)-гэй айкомой секретарь Б. С.
СЕМЕНОВ, аймгүйсэдкомой түрүүлгэһэ Ц. Н. ЦЫРЕНЖА-
ПОВ, уполминзгар А. П. ТОРОНОВ, хүдөө ажахын таһагые
даагша Н. А. ПЕЛИХОВ).

Гүрэндэ таряа тушааха жэлэй түсэбые болзорхо урид
дүүргэнэй түлөө ВКП(б)-гэй айкомууд ба аймгүйсэдкомму-
дай зууршалгаар, доро дурсагдаһан колхозууд республикан-
ска Хүндэлэлэй Доскада бэшагдабэ:

- ЯРУУНЫ АЙМАГ:
- «УЛААН ТУЯ» колхоз (правлениин түрүүлгэһэ
Б. Б. БАДМАЕВ, партина организациинь секретарь
О. З. ЦЫДЕНОВ).
 - Комсомольско сомоной ВОРОШИЛОВАЯ нэрэмжэтэ
колхоз (правлениин түрүүлгэһэ В. П. ФОМИН, партина
организациинь секретарь А. И. САЗОНОВ).
 - «КОМИТЕРН» колхоз (правлениин түрүүлгэһэ
Б. Б. БАЗАРОВ, партина организациинь секретарь
Д. В. ВАНЧИКОВ).
- Эгтын сомоной СТАЛИНАЙ нэрэмжэтэ колхоз (прав-
лениин түрүүлгэһэ Г. Ж. ЖИГИТОВА, партина органи-
зациинь секретарь Д. Ж. ЖАМБАЛОВА).

- ИВОЛГЫН АЙМАГ:
- Каленовско сельсоведэй ЛЕНИНЭЙ нэрэмжэтэ колхоз
(правлениин түрүүлгэһэ Г. И. ОВЧИННИКОВ, партина ор-
ганизациинь секретарь И. И. ШУНКОВ).
 - «УЛААН ОРОНГО» колхоз (правлениин түрүүлгэһэ
Ц. Б. ЛХАМАЖАПОВ, партина организациинь секретарь
Д. Л. КИШИКТУЕВ).
 - Гурульбин сомоной «ПЯТИЛЕТКА» колхоз (правле-
ниин түрүүлгэһэ П. П. ЮРГИН, партина организациинь
секретарь И. А. АНТОНОВ).
 - Саянтын сельсоведэй КАЛИНИНАЙ нэрэмжэтэ колхоз
(правлениин түрүүлгэһэ И. Т. ВЛАСОВ, партина органи-
зациинь секретарь В. М. ОРЛОВ).
 - Саянтын сельсоведэй 18 ПАРТСЬЕЗДЫН нэрэмжэтэ
колхоз (правлениин түрүүлгэһэ К. А. ИГНАТЬЕВ, партина
организациинь секретарь И. А. БУРЛАКОВ).

- БИЧУРЫН АЙМАГ:
- Окино-Ключевскэ сельсоведэй ЧАПАЕВАЙ нэрэмжэтэ
колхоз (правлениин түрүүлгэһэ Д. А. ВЕТОШНИКОВ, пар-
тина организациинь секретарь Ф. А. ПЕСТЕРЕВ).
 - Харланай сомоной КИРОВЭЙ нэрэмжэтэ колхоз (правле-
ниин түрүүлгэһэ Д. Г. ГАРМАЕВ, партина организациинь
секретарь Б. Ц. НАМСАРАЕВ).

Советскэ эхэнэрүүдэй антифашистка Комитеттэ

Советскэ эхэнэрүүдэй антифа-
шистска Комитеттэй президиумэй
заседани боложо, эхэнэрүүдэй
улаасхорондын демократическа
федерациин сессидэ бэлдэхэ ту-

ЭРХИМ ШАНАРТАЙ ҮРҮЭ ХААХА

Мүнөө жэлдэ манай республи-
кын колхозууд орооһото культу-
рануудай үндэр ургаса хуряаба.
Үрһэнэй участогууд дээрһээ илан-
гаяа ехэ таряан абаһан байха
юм. Энэ хадаа колхоз бүридэ бүхэ
культурануудай тарилгын үр-
һэ хааха арга олгоно.

Байкало-Кударын, Курумканай
ба бусад аймагуудай түрүү колхо-
зууд гүрэндэ таряа тушааха жэ-
лэйнгээ түсэбые дүргэхтээ нэ-
гэн доро, үрһэнэй участогуудай
таряае сүм хуряажа, нилээд ехэ
сортовой шэлэмэл үрһэ хааһан
байха юм.

Гэбэшэе, республикын зарим
аймагууд мүнөө хүрэтэр үрһэнэй
ажахые гуримшуулха, тарилгадаа
бардам хүрэхэ хүрнэгэ хааха
хэмжээнүүдые абаагүй байһаар,
Хатэрхэдэ хэдэ хэдэн колхозууд
үрһэнэй участогуудые хүсэд ху-
рагаагүй, сохилгые эмхидхээгүй
байха юм. Мухаршбэрэй, Сэлэн-
гын, Иволгын аймагууд үрһэнэй
участогуудай хуряалгые илангаяа
ехээр унжагайруула. Тинхэдэ
Задны, Торин, Курумканай, Кях-
тын колхозууд үрһэнэй участогуу-
дай таряае сохижыше ахилээдүй
шахуу.

Үрһэнэй фонд байгуулха шуха-
ла хүдэлмэрие хойшонь татажа
ябадалые саашадаа тэсэшагүй.
Түбхын түрүүндэ үрһэнэй участо-
гуудай таряае энэ гэнээр, эрхим
шанартайгаар хуряажа, тэрэниие
сохихо хэрэгтэй. Энэ шухала хү-
дэлмэрие үнэргэхэдөө колхозууд

дай бүхэ молотилкануудые хоер
халаан соо хүдэлгэхэ ябадал зай-
лашагүй. Үрһэнэй ажахые харюу-
сахаар томилогдоһон бригадир-
нууд ба аймагай хүдөө ажахын
таһагай, МТС-үүдэй болон участ-
ково агрономууд үрһэнэй таряа
сохилгын ябасые шангадхагатаа
хамта тэрэний шанарые хинан
шалгаха уялгатай. Хэрбээ сохило
дээрэ дутуу дундануудые аһирт-
лээ наа, тэрэниие дары усадхаха
хэмжээнүүдые абаха шухала.

Үрһэнэй участогуудай таряае
юрин таряаһаа амьяарнь сохино
хэрэгтэй юм. Мүн үрһэнэй таряае
амьяарнь нурилахэ, сээрлэхэ, ха-
далгаха шухала. Элдэб сортнуу-
дые нилүүлэхэ, худхахагүйн тула-
да таряа сээрлэхэ бүхэ машина,
молотилка, мүн ампартануудые
арилгажа сээрлэхэ ёһотой.

Зарим колхозуудта үрһэнэй
участогай ургасын хурэнгэдэ
хүрэхгүй байгаа наа, гүрэндэ ту-
шаалга дүргэһэнэйни түлгээр
юрин таряае гүрэндэ хэрэглэхэдэ
болоно.

Имагтал эрхим шанартай үрһэ
хаахын тулада таряа сохисоор-
оо тэрэниие сээрлэхэ, буртаг
үбһэн ба элдэб холисонууд-
наа арилгаха, жэжэһэн ба гэмтэ-
һэн орооһонуудые түгжэ илгеха
шухала. Зарим колхозууд ком-
байнай бункерһаа гу, али молот-
илкаһаа абаһан дары үрһэ хаа-
даг байха юм. Энэ хадаа тон бу-
руу гэшэ. Колхоз бүхэн имагтал

сээр, хуурай ба эрхим шанартай
үрһэ амбартаг хааха ёһотой.
Хэрбээ сээрлэгдээгүй, элдэб хо-
лосотой үрһэ хаагаа наа, колхо-
зууд хурэнгэнгөө бүхэ таряае ту-
таажэ болохо байна бшуу.

Хүрэнгын таряае түргэнөөр са-
бэрлэхын тулада колхоз ба МТС
бүхэндэ график зохиогдоһон бай-
ха ёһотой. Энэ график зохиоһодоо
ВИМ болон триернуудые, тэрэша-
лэн таряа сээрлэдэг бүхэ маши-
нуудые, дүүрэн хушарын хэрэг-
лэхэр хараалха шухала. Моло-
тилкаһаа гу, али комбайнай бун-
керһаа гаранан таряае түбхын
түрүүндэ шорой михинэ ба тоо-
ноһоонь сээрлэхэ хэрэгтэй.
Удаань, бүхэ холисонуудыен сэ-
бэрлэхэ байна.

Үрһэе сээрлэхэнэй түлгээр тэ-
рэнэй ургаса шанарые шалгуулха
хэрэгтэй. Зүгээр, үрһые имагтал
түрүүн шалгуулаһаараа хизаарла-
хагүй, харин удаа тээн байа да-
кин шэнжэлүүлхэ шухала.

Манай республикын колхозууд
үрһэ хаалгые ноябрийн 15-һаа хо-
нон декабрийн 15 хүрэтэр үрһэ
шалгаха түрүүшын шалгалта дүү-
рэхэ байна. Тинхэдэ, энэ бол-
зорнууд соо ады бүхэ хүдэл-
мэринуудые дүргэхын тулада кол-
хозууд бүхэ хүсээе элсүүлхэ
ёһотой. Үрһэнэй таряа ха-
далга, сохило, сээрлэлгые шан-
гадхагатаа нагэн доро, тэ-
рэнэй тоо бүрдэхэ зүбөөр хэ-

хэ, шэгнэхэ, хэмжэхэ ба акт хэжэ
шухала. Үрһэнэй таряан культу-
ра-культураар ба сорт-сортороо
илгагдажа, актын ёһоор класов-
шигуудта тушаалдажа байна.
Тийн, тарянай хойноһоо шанга
харууна табиха хэрэгтэй.

Үрһэнэй участоһаа хуряагда-
һан таряае оидоо тээшнэ гарга-
шалха ябадал огтолон хориглоно.
Хэрбээ таряниие гаргалһан
хүн байгаа наа, уголовно шанга
харюусалгада хабаадуулагдажа
байна.

Мүнөө жэлдэ республикын
олонхон аймагууд орооһото куль-
турануудай тарилгые үргэлжлэһэн
сортовой үрһөөр хэжэ гэгэн
ВКП(б)-гэй ЦК-гэй февральска
пленумэй тогтооһые дүргээгүй
байха юм. Зарим колхозууд үр-
һэнэйнгөө участогуудта юрын үр-
һөөр тарилга хэһэн байгаа. Кол-
хозуудай болон аймагуудай хүдөө
ажахын органуудай зорилго ха-
даа 1950 ондо орооһото культура-
нуудай бүхэ тарилгые имагтал
сортовой үрһөөр тариха ябадал
болоно. Тинхын тулада колхоз бү-
хэн имагтал районировань сорт-
нуудай сортовой үрһэ бэлдэхэ
ёһотой. Хэрбээ сортовой үрһэнэй
дутуу байгаа наань, аймаг, кол-
хоз хоорондхэй андалдалые үргэ-
нөөр эмхидхэхэ шухала. Тинхэдэ,
үрһэнэй участогуудай тарилгада
агээл эрхим шанартай үнэгэ сор-
тын хүрэнгэ бэлдэхэ хэрэгтэй.

В. Мамилев, агроном.

3000 метр сэмбэ

Паровозно депогойхидой уря-
ае халуунаар дэмжэһэн сэмбын
фабрикын хүдэлмэришэд, инже-
нерно-техническэ хүдэлмэрилгэшэд
ба албахагшад агуухэ хайндэрые
ажалай амжалтануудаар угтахын
тула дээшлүүлэгдэһэн уялануу-
дые абаба.

Сэмбэ нэхэгшэдэй коллектив Ок-
тябрьска һайндэр хүрэтэр нарын-
гаа тусэбэй дээдэ тээ 3000 метр
сэмбэ үйлдэбэрлэхэ уялга абаа.
Абаһан, уялгала ажал хэрэг дээр-
нхэ бээдүүлхын түлөө фабрикийн
бүхэ цехүүд стахановска вахтада
жагсаба.

Манай хүдэлмэрийн үр

Манай МТС-эй коллектив «Дайнай хүдэлмэрийн үр» хүдэлмэрийн үр...

(бригадирын нүхэр Цыренжапов) найн амжалтануудыг туйлаж шадда...

Механизаторнуудай шэн зоригто хүдэлмэрийн ашаар үндэр баял ургаса ургуулагдаа...

Энэ амжалтанууд ямар аргаар туйлагдааб гэжээ, механизаторнуудай дунда...

Тинхэдэ, парторганизаци болбол коммунистуудыг МТС-эй ба колхозно үйлдэрин гол, харюусалгатай...

Коммунистууд ба комсомолуудууднаа бүридэн манай эхин парторганизацийн агитколлектив хабарай...

Энэнийн сэгнээ хойшоо эхэжэн хүдэлмэрийн хэвн байна. Агитаторнуудай болон партбюрогой гашууд...

Манай коммунистууд, комсомолууд өөздүнөө болшевикскэ дүлэтэ үгнүүдээр хүнүүдыг...

Агитатор нүхэр Жимбеевэй хүтэлбэрилдэг №2 тракторна бригадын хид хабарай хүдэлмэрийн эхилэн сэгнээ хойшоо үндэр бүтээсэйтэйгээр ажаллана...

Таряа хурялга болон нийтн-политическэ хүдэлмэрийн тухай шухала асуудалнууд партийна суглаанууд дээрэ ходооло зүбшэн хэлсэгдэдэг...

Мүнөө манай коммунистууд ба бүхы хүдэлмэрийн эхэнэй урда туйлаанаа улам батдажа, үшөө эханууд амжалтануудыг туйлахын тула...

Мун нүхэр Базаржаповай дааж байһан №1 тракторна бригадын хид хожомдоногүй. Тус бригадын хүдэлмэрийн үр 2040 га газар элдүрлэхэ ёһотой аад...

Хэжэнгын МТС-эй директорые политическэ талаарн орлогшо.

Гашейн МТС-эй залуу трактористуудай доорноо социалистическэ мурсысөөн үргэвөөр дэлгэрээ...

ЗВРАГ ДЭЭРЭ: трактористууд нүхэр Р. Роднонов, В. Павлуцкий гэлшээ социалистическэ уялгануудайгаа дүүргэлтэе шалган үзэжэ байдаг.

М. Минеевэй фото.

Партийна хронико

ЖКП(б)-гэй Хэжэнгын айкомой Бюро нийтн Малажальны хүжөө-«э» гурбан жэлэй түсэб тухай ВКП(б)-гэй айкомой III пленумэй шийдхэбэрин ямарар дүүргэгдэжэ байһан тухай «Коминтерн» колхозой парторганизацийн секретарь нүхэр Цымпиловэй элдхалыг шалгаба.

ВКП(б)-гэй айкомой бюро нүхэр Цымпиловэй элдхэл тушаа тодорхой тогтоол баталан абаа.

Хойто-Байгалай аймагай партийна организацинууд нуралсалай шэн жэлдэ бэлдэхэе хайнаар ябуулаа. Кружогууд ба политпургуулинууд эмхидхэгдэнхэй, пропагандистнар мун томилогдонхэй. Мүнөө жэл 300 коммунистууд нураха юм.

Наяан партиин айкомой элжжэтэ пленум боложо, 1949—50 онуудай нуралсалай жалыг яаж үнэргэхэ тухай асуудал зүбшэн хэлсэбэ. Кружогууд ба политпургуулинуудай хүдэлмэрийн ходооло шалган хинажа байхынь айкомой пропаганда ба агитацин таһагыг уялгалба.

Партиин Баунтын айкомой IV пленум дээрэ «Партийна гэгээрэл» нуралсалай 1948—49 онуудай дүнгүүд ба нуралсалай шэн жэлдэ партийна организацинуудай бэлдүүлхэ зорилганууд гэнэн асуудал зүбшэн хэлсэгдэбэ.

Советскэ Молдавин ойн баяр

Мүнөөдэр Молдавин ажалшад Молдавскэ Советскэ Социалистическэ Республикын хорин табан жэлэй оёе тэмдэглэжэ байна. Манай олонациональна оройной бусад арадуудтал адли, молдавска арад Агууехэ Октябрскэ социалистическэ революцийн бүхэдэлхэйн-түүхэтэ илалтын ашаар бэс даанхай байдалтай, гүрэн түрэтэй болоо.

Гададын интервентуудай түрилтэ манай Эхэ оройной хүдэлмэрийшад болон таряашадай сугариса сохижо байһан хүшэр хүндэ үелэ румынска саргайхид Бессарабине —молдавануудай ажаһуудар территорийн баруун хубине эзэмдэһэн байха юм. Молдавануудай түрэл газар дээрэ, Прут Днестр хоёрой хоорондо бүлмтарагшад колонизаторско-крепостническа журам тогтоогоо.

Советскэ правительство бүхы молдавска арадыг нэгдэхэйн ба бэс даанхай байдалтай болгохын түлөө эрид шүүд тэмсэл ябуулаа. Энэ хада өндөгөө сүлөөлгөн түлөө тэмсэл ябуулжа байһан Бессарабин ажалшадые зоригжуулан байна. Эзэмдэлгын жэлнүүдтэ тэндэ арадай 150 гаран восстанинууд болоо.

Днестрын зүүн өрө дээрехи молдавануудай хуби заяан ондоо байгаа. Тандэ тэдэнэр Октябрскэ революцийн удаа дары украинска арадай гар гараа барилсан ябажа, советскэ засагай түлөө ба социализмын илалтын түлөө тэмсэлдэ хабаадалсаба. Хорин табан жэлэй саада тэ советскэ правительство болон ВКП(б)-гэй Центральна Комитет болбол ажалшадай дура зоригто түшлэн, молдавска арадай түүхэтэ эрилтэнүүдыг бэлдүүлжэ, Украинска ССР-эй составта Молдавска Автономно Советскэ Социалистическэ Республика байгуулаха тухай шийдхэбэри гаргаа лэн. Энэ акт хадаа молдавска гүрэн турын ахниннэй болоһон ба Ленинско-сталинска национальна политикые бодото дээрэ бэлдүүлэн ябадал болоһон байха юм.

Советскэ Молдави болбол большевнүүдэй партиин хүтэлбэри дор, нүхэр Сталиной саг ургалжын анхарал оролдогоор, агууехэ орд арадай ба Советскэ Союзай бүхы арадуудай ахадугуй туйлаамжаар хүжэлтын түүхэтэ замаар ябаа.

Урдань хаанта Россин гэгдэнги зах хизаар байһан газар богонинон үе соо сэсгээн халбаржа байгаа хизаар болоһонхй.

Түрүүшын сталинска табанжэлнүүдэй үелэ эндэ консервна, архи үйлдэбэрилгын ба бусад предпринятинууд, үргэн олон машинно-тракторна станцинууд байгуулагдаа. Молдавска таряшад колхозно зам дээрэ найдамтайгаар гараа. Колхозно болон совхозно үйлдэбэрилгын шэн техникон ба түрүү агробиологическа наукин үндэс хуури дээрэ газар алдурлыгын ба тарилгын хойноһоо харуулгалтын аргуудыг ондоо болгоо. Олон халбарта ажакхинууд байгуулагдаа. Молдави болбол фруктуудыг, виноградыг болон овшынүүдыг эмбгээр үйлдэбэрилжэ газар болоо.

Республика болбол культурын талаар эхэ амжалтануудыг туйлаа. Хэдэн зуун пургуулинууд, техникумуд, вузууд нээгдэе, молдавска советскэ интеллигенцийн кадрнууд ургуулан хүмүүжүүлэгдэе. Театр, кино, радио, ном, газетэ ажалшадай үдэр бүрийн байдалда бата бэхээр оронхой.

1940 оной июнь соо молдавска арадай ажабайдалда гайхамшагта событы болоо. Бессараби ахадугуу арадуудай олонациональна бүлэдэ бусаагдаһан байха юм. Тэрэнэй городууд болон тосхонуудай арад зун Советскэ Армиине хүкхюо баяртайгаар угтаа. Арадай суглаанууд хадаа Бессарабине ССР Союзай составта абаха ба молдавска арадыг нагдэмэл гүрэндэ нагдэхэ гэжэ СССР-эй Верховно Советые

Г. РУДЬ, Молдавска ССР-эй Министруудэй Советэй түүрүүдэгшэ

гуйха гэжэ нэгэн йаналаар тогтооһон байгаа. Удангүй СССР-эй Верховно Совет болбол шэнэ союзна республика — Молдавска ССР-ые байгуулаха тухай түүхэтэ хуули баталһан байна.

Залуу молдавска ССР амгалан тайбан үсын зохёон байгуулагша ажалай урыг удаан хэрэглэжэ. Фашистска Германи 1941 оной июнь соо Советскэ Союзда мэхэтэ муухайгаар довтолоо. Бусад арадуудтай хамта Молдавин хэдэн арбаад мянган хүбүүд болон басагад гартаа буу бариха, Эхэ оройно, социализмыг хамгаалагда болоо. Тэднэй героическа баатаршалганууд Эсэгэ оройноо хамгаалгын Агууехэ дайнай түүхэдэ бэлдэһэнхэй. Хэдэн арбаад мянган молдаванууд — солдадууд болон офицернууд, эрэгтэй, эмэгтэй партизанууд — орденууд болон медальнуудаар шагнагдаһан байха юм.

Дайнай илалта түгэсөөр дүррэнэй хүлүүлээр, Советскэ Союзай арадууд оройноого арадай ажажые нурган бодхожо захалха зуураа, Эхэ оройноого хүсэ шалалыг саршадан бэхжүүлгые туйлана.

Бүгдэ арадай энэ хэрэгтэ мун советскэ Молдавин ажалшадые ажалай тон ехэ аршэ зоригтойгоор оролсоо. Республикын арадай ажажы түрэнгөөр хэргэн бодоно ба хүжэнэ. 600 гаран промышленна предпринятинууд нурган бодхогдон ба баригдаһан байха юм. Немецүүдэй хандарһан городууд — Кишенев, Тирасполь, Бельцы, Оргеве, Бендеры городууд хандаргалта соһоо бодхогдожо байна. Колхозно деревни сэсэглэн халбарна.

Молдавска арад дайнай үлүүлэй табанжэлэй түсэбые амжалтатгайгаар бэлдүүлэе. Табанжэл соо республикын арадай ажажыда оруулагдаһан капиталовложенинууд 800 миллион шахуу түхэриг болоо. Молдавин промышленность шэнэ продукцинуудыг үйлдэбэрилнэ. Республикын арадай ажажын түрүү шухала халбаринууд — консервна ба архи үйлдэбэрилгын промышленность түрэнгөөр хүжөөгдэнэ. Хүнгэн промышленностиин шэнэ томо предпринятинууд байгуулагдаа.

Молдавин фарбиканууд болон заводуудай коллективүүд дайнай үлүүлэй сталинска табанжэлэй түсэбые болзорһоон урид дүүргэһын түлөө эршэмтэй шангаар тэисэнэ. Хэдэн мянган худалмэришад табанжэлэйнгэ даалгбаринуудыг дүүргэд, мүнөө 1951 болон 1952 онуудай түсэбөөр ажаллана.

Молдавска ССР түрүү хүдөө ажажын хизаар нотаг боложо байна. Бүри 1947 ондо тэрэнэй тарилгын талмай дайнай урда тээхи хэмжээндэ хүрөө, тинхэдэ олон культурануудай ургасгэнэ дайнай урда тээхи хэмжээгээ үлүүлэе. Гүүлэй дүрбэн жэлдэ республикнай олон зуун тракторнуудыг, комбайнуудыг, хэдэ мянган молотилканинуудыг, ашаанай автомашинуудыг, хүдөө ажажын олонтоото багажа эбсэстүүдэ абаа. Тэрэнэй полинууд дүүргүүр хүдөө ажажын шэнэ культуранууд бии болоо, инжир, ижон, мандаринай плантацинууд байгуулагдаа, эвкалиптова нөөгүүд буулгаданхай. Хүдөө ажажын гол шухала халбаринуудыг — виноградарство ба садоводотые нурган бодхоолог амжалтатгайгаар ябажа байна.

Ган гасууртай тэмсэхэ талаар эхэ худалмэри дэлгэрэнхэй. Энэ жэлэй хабар 5500 гектарта молд хуулгагдаа. Уйалагдадаг талмай хэмжээн дайнай урда тээхи хойр дахин ехэ болоо.

Республикнай колхозно байгуулалтада айхатбар ехэ амжалтануудыг туйлаа. Баруун районуудай таряашад ажажинуудыг 80 хүрэтэр проценти хүдөө ажажын ардэйнүүдтэ нэгдэе. Республикын колхозууд жэл бүри баяжжэ ба баяжана. Тэднэй хэдэн арбаад мян миллионерүүд болоһонхой. 1948 ондо нэгэ колхозно аялай ажалта үдэртэ үгдэгдэ таряа 1947 онойхитой сасуулбал дунда ээргээр хойр дахин ехэ болон Ундэр ургасын мастернуудай арми түргэн ургана. Большевикскэ парти, советскэ правительство тэдэнэрэй эршэмтэй шанга ажалыг үндэрөөр сэгнэнэ. Республикын хүдөө ажажын 500 гаран түрүүшүл Советскэ Союзай орденууд болон медальнуудаар шагнагдаһан байна. Арбан хойр колхозниин Социалистическэ Ажалай Геройн үндэр дээдэ нэрээрэгэ олгодоо.

Эхэ оройноо инаг дуратай абадалай патриотическа мэдрэлтэй Молдавин полинуудай ажалшад үндэр ургасын түлөө амжалтатгайгаар тэмсэжэ. Республикын колхозууд, совхозууд болон таряашад ажажинууд социалистическэ мурсыг үргэвөөр үйлдэбэрилжэ, таряа тушааха гүрэнэйгөө түсэбые болзорһоон урид дүүргэжэ гурбан миллионһоо доошо башуу түд таряа нэмэжэ тушааха гэжэн уялга абаа.

Формоороо национальна, удхарраа социалистическэ культури хүжөөлгэдэ молдавска арадай туйлаһан амжалтанууд тэрэнгөөр дотор ехэ байха юм. Республикын дотор 1924 тургуули, 9 дээдэ 38 дунда тусхай пургуулинууд бии. Ойрын хойр жэлдэ городуудта уялгата дунда нуралсал ба хүдөө нотагуудта долоон жэлэй нуралсал бэлдүүлэгдэе байна. Молдавска арадай түүхэдэ эгзэн түрүүшынхэ Кишеневскэ гүрэнэй университет, СССР-эй наукаундай Академин базанууд, научно-шүнжэлэлгын 14 эмхи зургаанууд байгуулагдаа.

Ленин, Сталиной зохёолнууд, срод литературын классикүүдэй зохёолнууд молдавска хэлэн дээр хэлбэгдэн гаргадана. Молдавска уранзохёолшод советскэ хүнэй шэнэ ажабайдал тухай, Эхэ оройноого агууехэ социалистическэ хубилалтанууд тухай илруулан хэдэн томо зохёолнууд байгуулаа. Кино, радио, хэбм үргэн нийтэ арад зоной дунда нөбтэрэн таранхай.

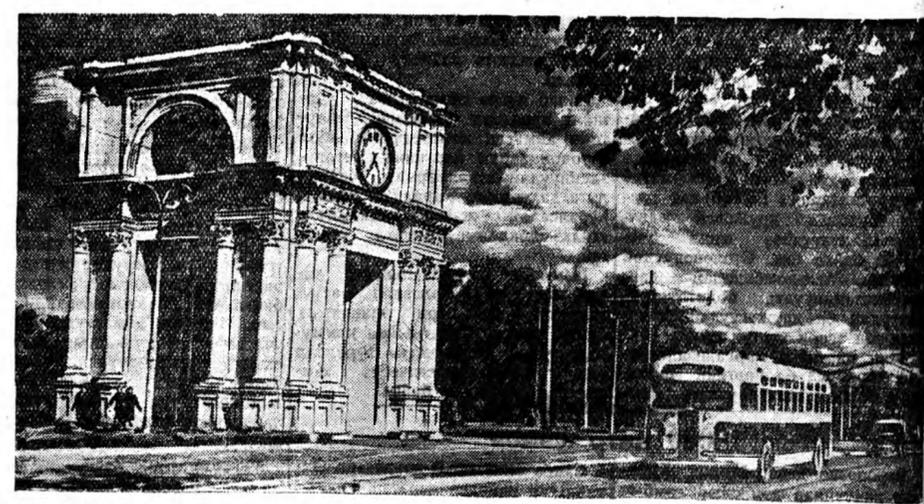
Молдавска арадай искусствон амжалтатгайгаар хүжөөгдөнэ. Молдавска ССР өөрын национальна драматическа театрай, дунда капеллэнүүдтэй, арадай танцан ансамблтай, симфоническа оркестрэй байха юм.

Медицинскэ эмхи зургаанууд дайнай урда тээхитэй сасуулбал хойр дахин шахуу олошооро. Городууд болон тосхонуудта долоон мянга гаран врачууд болон бусад медицинскэ хүдэлмэрилэгшэд тоолодоно.

Советскэ Молдавин ажалшад республикынгаа гүрэн турын ажабайдалда эдэбхитэйгээр хабаадалсана. 21 мянга гаран худалмэришад, таряашад, ухаан бололой ажалай хүдэлмэрилэгшэд, ажажшад депутатнуудай нотагай Советүүдтэ хуурагданхай. Депутатуудай дунда долоон мянга шахуу эхэнэрүүд бии.

Большевикскэ партиин хүтэлбэри дор молдавска арад хүкхюо баяртай, жаргалта ажабайдал дэргэн абаа. Агууехэ Октябрскэ социалистическэ революцийн илалта хадаа молдавска арадай политическэ, экономическа болон культурна амжалтатгай хүжэлтэ хангаа. Тэгшэ өрхэтэ ахадугуу республиканиудай бүлэ дотор, Ленин — Сталиной партиин туг дор советскэ Молдави болбол коммунизмын туяатаа үндэрүүд тээшэ үгнүүл найдамтайгаар урагшна дабшана.

★ МОЛДАВСКА ССР-эй 25 ЖЭЛЭЙ ОЙ ★

Кишеневэй гэр байрын-коммунальна ажалыг нурган бодхожо ба хүжөөжэ хэрэгтэ дайнай хүлүүлэй соо 46 миллион түхэриг гаргалсаг хэсэ. 130 мянга квадрат метр талшатай гэр байра забарилгадана ба баригдаһан байна. Электростанци, водопровод хэсэ дэбхитэйгээр, Трамвайна лини нээгдэ үргэлдэнэ. ЗВРАГ ДЭЭРЭ: Кишенев гэрдей йлалтын аркын дүрэдэ, ТАСС-эй фотографик.

Колхозно аитколлективүүдэй дүй дүшлэлөө

АГИТАТОРНУУДЫЕ ХҮТЭЛБЭРИЛХЭ ТУХАЙ

Эхин партийна организацин талаһаа агитаторнуудыг саг үргэлжэ хүтэлбэрилхэ гэжэ агитколлективэй амжалтатгай хүдэлмэрийн шийдэхэе услови мун. Парторганизаци өөрынгөө агитколлективтэ йаналаа эхээр табиха бүрин, агитаторнуудта эхээр туйлах, тэднэй хүдэлмэрийн саг үргэлжэ залан хүтэлхэ бүрин олонийн-политическэ хүдэлмэрийн идэйн хэмжэйн, тэрэнэй удха улам гүнзгэе ба дэлгэрэнгэ болодог байхынь олонийн-политическэ хүдэлмэрийн эмхидхэн табиха практика ба дүй дүршэл харуулаа.

Агитколлективые хүтэлбэрилхэ гэжэ ямар удхатайб гэбэл агитаторнуудыг нургажа байха, тэдэндэ теоретическэ, методическа ба эмхидхэлэй туһаламжые саг үргэлжэ үзүүлжэ байха, тэдэнэй хүдэлмэрийн үдэр бүри хиван шалгажа байха гэжэн удхатай. Агитколлективэй хүтэлбэрилгэдшэ, тусгаарлал Иволгын аймагай «Осоавнахим» колхозой парторганизаци өөрынгөө зорилгыг эгзэл тингэжэ ойлгодог байгаа.

Бүхы парторганизацинуудта гурим болоһоной ёһоор, энэ колхоздо парторганизациин секретарь И. Г. Бурдуковский агитколлективые өөрөө хүтэлбэрилдэг.

Агитаторнуудта туһаламжа гээүлхэ гол формо тэхэдэ партийна суглаан дээрэ уридшалан ба галагдаһан түсэбэй ёһоор саг үргэлжэ үнэргэгдэжэ байдаг семинарнууд болоно. Иймэ семинарнууд 7—10 хоноод лэ үнэргэгдэжэ байдаг. Агитаторнуудай семинар дээрэ хүдөө ажажы тушаа парти ба правительствын хараалхан шухалын шухала хэмжээгэ ябуулгануудыг ойлгожо абадаг, тэдэ хэмжээгэ-ябуулгануудыг хай-

шан гэжэ, ямар аргаар колхознигуудай оюун мэдрэлдэ хургажэ тухай зүбшэн хэлсэдэг байнаа. Мүнөө ябуулагдажа байгаа политика уласкоорондын байдал тушаа лекцинууд уншагдадаг байха юм. Лекцинуудыг ВКП(б)-гэй айкомой пропагандист нүхэр Михалев, нүхэр Бурдуковский өөрөө, багша нүхэр Муравьева ба бусад уншадаг. Гадна, «Коммунизм байгуулалтын зам дээрхи түүхэ» тэ харанууд, «Дайнай хүлүүлэй табанжэлэй түсэбэй дүүргэлгын зарим дүнгүүд тухай», «Уласкоорондын байдал тухай» лекцинууд, малажалай түрүүшүлэй республиканска зүблөөндэ хабаадалгатай хандалга тухай, колхознигуудай ажалыг эмхидхэжэ ба нэмэлтэ түлбэри тухай тухай элдхэлхэ нүүд 1949 оной феврал ба март харануудай турша соо үнэргэгдэһэн агитаторнуудай семинарнууд дээрэ уншагдаһан байгаа.

Газетэдэ, журналда гараһан ба бэш бэш литература материалнуудыг, документнуудыг, мэдээлэлүүдыг суглуулжа агитаторай үдэр бүри хэрэглэхын тулалда нийтэлхэ гэнэн хэдэн олон колхозно парторганизацинуудай секретаринуудай үсхэлые йаншаахаар байна. Жэшээлхэдэ, Сэлэнгын аймагай «Коминтерн» колхозой улаан булан соо дайнай хүлүүлэй сталинска табанжэлэй дүүргэлтэ боложо байһан тухай тон һонин материалнууд, хүдөө ажажы тушаа ВКП(б)-гэй ЦК-гэй ба ССР Союзай Министруудэй Советэй тогтоолнууд, уласкоорондын байдал тушаа материалнууд газетэнүүднээ хайшалагдажа, тусхай хабтанууд дотор хадгалалаатай байдаг. Гадна, хүдөө ажажын түрүүшүлэй хүдэлмэрийн дүй дүршэл харуулан альбомуудыг өндэһэн абажа агитаторнууд хэрэглэдэг байна.

Олонийн политическэ хүдэлмэрийн парторганизацинуудай талаһаа хүтэлбэрилхэдэ агитколлективэй ба агитатор бүхэнэй хэжэ байгаа ажалыг хиван шал-

БҮРЯТ-МОНГОЛЫН ҮНЭН

2. 1949 оной октябрийн 12.

Томоор... Түнхэ... Байшан... ралгын... турнаар... колхозно... Колхозно... луунаар... марнууд... юм. Гэб... хүтэлбэ... культу... гоогоо... ба Карл... козуудай... бригады... жэ ою... ша аб... даа кон... дөө ша... дууланг... бусаба.

Физкультура ба спорт

ХЭЛЭЭНЭЭ ДҮҮРГЭХЭ ХЭРЭГТЭЙ

Тарянажал эрхилдэг Мухаршэбэрэй аймгай колхозууд болон МТС-үүдэй хүдэлмэрилгэд мүнөө жэйдэ найн таряа ургуулаа. Гэбшье, тэндэхид хурялгы мүнөө хүрэтэр унжагайруулжа, ургасаяа узуур дээрнэ гээлтэ хоролтодо оруулха аюулда дайрагдахаар болгонхой. Аймагай колхозуудай таряанай хажадын шахуу хуряагдангүй узуур дээрэе шуунаар, Сагаан Шулуутайн сомоной Лениней, Сталнай нэрэмжэтэ, мүн «Комсомол», «Шэнэ Байдал», «Улаан туяа» колхозууд таряа хуряалгаа оройдоо 55-60 процент дүүргэнхэй.

Эндэ ургаса хуряалгын унжагайрхан гол шалтагаан хадаа олонхи колхозуудай арга боломжоо хусад элсүүлэгүй дээрнэ болон. Дээрэ дурсагдаша, мүн ондоошье колхозуудай полинууд дээгүүр комбайнууд болон жаткануудай ходоодо миил байдаг баримтанууд үзэгдэнэ.

«Шэнэ Байдал» колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилдэг А. Дамбиной комбайн ургаса хуряалгын эхлэһинээ хойшо оройдоо 59 гектар хадаад, тэнгэрийн үдэр бүри миил байна. Тинхэдэнэ тус колхозой таряан узуур дээрэе айража адхаржа байха юм. Төвшөлэн тус МТС-эй 3 комбайн «Комсомол» колхозой полинууд дээрэ ходоодо эбдэржэ миил байдаг.

Суулгын МТС-эй хүтэлбэрлэгшэд комбайнууды дүүрэн хүсөөринь хэрэглэжэ, колхозуудтай баталхан догоруо бөдүүлхэ тушаа шанга хэмжээ абангүй. Тинхэнаа энэ МТС-тэ харьяата оройдоо нэгэ колхоздо комбайнаар таряа хуряаха тусэб дүүргэгдэбэн байна.

Хуряалгын ахилһинээ хойшо олонхи колхозуудта жатканууд муугаар худалмэрилнэ. Нүүлэй үедэ зарим колхозуудта жаткануудын огто худалмэрилнэгүй. Гадна, жаткын хэдэн олон машинистууд дүүргэеёе нормонууды дүүргэдэггүй байха юм. Жэшээлхэдэ, Суулгын сомоной Сталиной нэрэмжэтэ колхозой жаткын 4 машинистуудай нэгэинишье даалгабаряа дүүргэдэггүй байна.

Хэтэрхэдэ тус колхозой правленийн түрүүлэгшэ Б. Шарангийнбуев имгатал комбайнуудта найдаад, сентябрийн хахалһаа хойшо жаткануудтаа зогсоожорхёо. Мүн тус

Хуряалгын матын кампаниуудай эхилхэнэ урда тээ тусхай хэмжээ ябуулганууды хараалдаг, хүсээе хубарилдаг байна. Совхоздо бин байгаа улаан булангууды хайнаар түхээрхэ хэрэгтэ уншалгын байшан эхээр тулгалаа. Советэйн гэшүүдэй оролдогдоор лозунг, плакат, портретид улаан булангуудта бин болоо. Гадна, хүндэлэй досканиуд эмхидхэдэ.

Хүдөөгй лекторы уншалгын байшанай хүсөөр хүдэлмэрилнэ. Тарянажалай бригадинхидта, малшадта ходоодо лекцинууд уншагдадаг юм.

Шатар, даам, домино, гармонь мэтэнүүд уншалгын байшанда бин. Совхозойхид сүлөөгй сагтаа эндэ ержэ сэнгэдэ, наададаг байна. Мүн, урнайханай нэмууд яһала элбэг. Гаяхан, 500 түхэрнөөр элдэб номууды худалдан абаа.

Тусэбтай аад, мүнөө таряна амжалтатайгаар дүүргэжэ байна. 1400 үрэ жамастэ модон таригдаа. Тинхэдэ үшөө 9 мянган нүхэн малтагдаад, Байкал шадарай урлаһанай асаргдахы худалдэ.

Городской район. Дамбова бульварта илангаяа ежэ ажал хэджэ байна. Эндэ хургуулинууд, эмхи зургаануудай хүдэлмэрилгшэд үдэр бүри ээлжээр ажаллана. Хамта 15 автомашинууд эһна, шорой зөөнэ, Ингэжэ Үдэ голлой арсе боёгдохонь.

Тинхэдэ № 9 ба № 1 хургуулинууд нилээд олон мододы тарьба. Тэдэнэр өөһднүүгэ садууды ургэдхэжэ, хайжаруулжа шалаа.

Тус район 18000 модо тариха

Уншаргаша хабар Торско долоонжэлай хургуулинхид (Тунхэн) мойнкой 5 эһна, долоогонын 6 нөөг, виторийн 75 нөөг хургуули шадарингаа участок дээрэ хуулгаһан юм. Гадна, 100 шахуу урлаһан таригдан байна. Тэдэнэрэй олонхын мүнөө шоройдоо, газартаа тааранхай.

Ухнүбэд мүнөө үнгаргэдэжэ байгаа «садай недели» соо зарим

„Садай недели“

Улан-Удэдэ

Железнодорожно район «садай недели» илангаяа хайнаар үнгаргэжэ байна. Октябрийн 6-най байдалаар тэндэ олон мянган модон таригдаа. Тэдэнэй олонхын үрэ жамастэ, гоёолтын модод ба нөөгүүд юм.

Хүдэлмэрилшэдэй гэр байрануудай хажуугаар, хашаагийн газараа захаар урда тэнь таригдан модол хүрээлэгдэнэ.

Паровозо-бүтээлгын заводой культурын ордон болон парк шадар олон модол хуулгагдаа. Шелэй заводойхид байал ехэхэн хүдэлмэр хөһөн байна.

Тус район 18000 модо тариха

Уншаргаша хабар Торско долоонжэлай хургуулинхид (Тунхэн) мойнкой 5 эһна, долоогонын 6 нөөг, виторийн 75 нөөг хургуули шадарингаа участок дээрэ хуулгаһан юм. Гадна, 100 шахуу урлаһан таригдан байна. Тэдэнэрэй олонхын мүнөө шоройдоо, газартаа тааранхай.

Ухнүбэд мүнөө үнгаргэдэжэ байгаа «садай недели» соо зарим

„БҮРЯТ-МОНГОЛЫ УНЭН“

3. 1949 сий октябрийн 12.

Эршүүлэй урилдаан илангаяа фенирхолтой байба. Тэдэнэр ИЖ — 350 мотоциклээр ехэ бэрхшээлтэй 100 километрын замын гаталаа. Трассай түрүүшын километрүүдтэ Цыгальникий ба Кушавин («Ажалай резервүүд») хоёр хоорондоо урилдөө. Түрүүшын хоёр тойролгодо Кушавин түрүүлжэ ябаа. Тэрээнһаа 3 минутаар нүүлгэжэ старт абанан Цыгальникий миин 40 секундаар гээгдэжэ старт дээрэ эрбэ. Гэбшье, тэрэний саг 33 секундаар урилдажа Цыгальникий

Республиканска мотокросс

Октябрийн 9-дэ мотоциклээр республикын түрүүшүүр ээлхэ мурьсөөн болобо. Энэндэ республикын эрхим мотоциклистүүд хабаалсаа. Үдэрэй 11 час 55 минутата мотокроссто хабаалсагдашад старт дээрэ жагсаба. Мурьсөөнэй главна судья Суухи мотоциклистүүды халуунаар амаршала, амжалтанууды хүсэбэ. БМАССР-эй 1948 оной чемпион Воейков мурьсөөнэй туг үргэбэ. 12 час. 50 километрын талатай газарта урилдахынь эхэнэрүүдтэ старт үртэбэ. Эхэнэрүүдэй дундаһаа Сибирь ба Дальне-Востгой чемпионка Воейкова стартһаа түрүүлэн гараба. Тэрэ хадаа ходо түрүүлэн, дээрэй дистанцие М — 125 классай мотоциклээр 49 минута соо ябажа эрээ.

Эршүүлэй урилдаан илангаяа фенирхолтой байба. Тэдэнэр ИЖ — 350 мотоциклээр ехэ бэрхшээлтэй 100 километрын замын гаталаа. Трассай түрүүшын километрүүдтэ Цыгальникий ба Кушавин («Ажалай резервүүд») хоёр хоорондоо урилдөө. Түрүүшын хоёр тойролгодо Кушавин түрүүлжэ ябаа. Тэрээнһаа 3 минутаар нүүлгэжэ старт абанан Цыгальникий миин 40 секундаар гээгдэжэ старт дээрэ эрбэ. Гэбшье, тэрэний саг 33 секундаар урилдажа Цыгальникий

БМАССР-эй чемпионэй нэрээр гэдэ хүртэжа болоо. Заиграйн аймагай түлөөлэгшэ Фомин 100 километрын дистанцие 2 час 12 минута соо ябаһан байна. Командна түрүүшүүрине «Большевик» спортивна обществын мотоциклистүүд эзэлэ. Хоёрдохи нуури «Медик» командынхидтэ хүртэба.

Мотокроссо дүүрэнэй нүүлээр, Физкультура ба спортын республиканска комитетэй түрүүлэгшэ нүхэр Хабалов мурьсөөндэ илагшадта грамота ба шангууды барюулба.

М. Минваевй фото.

Литературна вечер

Зооветинститудай клуб соо һаяхан литературна вечер боложо, институтай научна худалмэрилгшэд ба студентнэр республикын уранзохёолшодтой уулзаба. Мүнөө үедэ Улан-Удэдэ байгаа московский поэтүүд Илья Френкель, Вадим Сикорский гэгшэд тус вечертэ байлаа.

БМАССР-эй ССП-гэй правленийн харюусалгата секретарь нүхэр Дамдинжапов «Бурят-монгол литературны хүжэлтын зам» үгэһэн темэтэй элидхэл хэбэ.

Нүүлээрнэ поэтүүд Хюца Намсараев, Цэдэн Галсанов, И. Френкель, В. Сикорский, Ч. Цыдендамбаев, Д. Хилтухин ба Ш. Нимбуев гэгшэд өөһэднүүгө шүлгүүды уншаба. Гадна, московский поэтүүд ород хэлэн дээрэ өөһэднүүгө оршуулан Хоца Намсараевай ба Цэдэн Галсановай шүлгүүды уншаа.

Вечерэй түгсэхэл дээрэ студент Д. В. Лашкарев үгэ хэлэжэ, институтай научна худалмэрилгшэдэй болон студентнэрэй зүгһөө уран зохёолшодто халуун баяр хүргөөд, тэдэнэрэй творческо хүдэлмэридэ саашадаа амжалтанууды хүсэбэ.

Вечер ехэхэн дэбжэлтэгшээр үнгарвэ.

С. Дондоков.

Һурагшад концерт ТАБИВА

Хэжэнгын дунда хургуулин ахалагша классуудай хурагшад нүхэр Е. А. Атутовагай хүтэлбэрээр агитбригада эмхидхэдэ, «Комсомол» колхоздо ошожо, концерт харуулан байна. Тэдэнэр «Нэгэ асуудал» гэжэ жүжэг табилһан ба дуу дуулаһан, таниа наадаһан байха юм.

Хурагшадай харуулан концерты колхознигууд эхээр һайшаажа, гэдэнэртэ баясхалан хүргэбэ.

Ц. Цыдыпов.

Һурагшад экскурсыар музейдэ оронод

Хизаарые шэнжэлэгшэн республиканска музей хадаа һурагшадтай материал шудалха харатгын городской хургуулинуудай хурагшадта ехэ туулаамжа түзүлнэ. Нүүлэй үедэ багшанар тематическа экскурсинууды эмхидхэжэ болоо. Эндэ хурагшад эртэ урдын шулуун эмсэгтэ үеын (палеолит), шэнэ шулуун эмсэгтэ үеын (неолит) хүнүүдэй хэрэглэжэ байһан ээр эмсэгүүды ба бусад экснадууды харанад. № 1, 9, 14 ба № 64 хургуулинуудай хурагшад экскурсиде илангаяа өмхитэйгээр үнгарвэ. Ингэжэ сентябрь соо 1000 гаран хурагшад экскурсыар, 6 мянган хүн нэгэ нэгээр эржэ, музейн экснадууды харанай байха юм. Хамта дээрэ энэ жэлэй 9 һарын турша соо музейдэ 45475 хүн орожо хараба.

М. Хамаганова.

Һурагшад тунхаламжа

ХЭЖЭНГЭ. Доодо-Худанай сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхозой дэргэдхи эхин хургуулин хурагшад занягингаа нүүлээр ба амаралтын үдэрнүүдтэ колхозойнгоо таряа хуряалгада тунхалаа. Тэдэнэр таряа хатаалсаа ба сэрбэлдэхэ гадна, колос сугдууджа, нилээд ехэ орооно тушаанай байха юм.

Ц. Токтохов.

СПЕЦИАЛИСТЫН ЗҮБШЭЛ

Шүлхы үбшэнтэй яажэ тэмсэхэб?

Шүлхы үбшэни «фильтрующей вирус» гэжэ, юрын микроскоп харгалдаһагүй, тон жэжэ микробууд бин болгодог байна. Энэ халдабаритай, хүндэ үбшэн юм. Энэ үбшэн эбэртэ бодо мал, мүн ба ямаад, гахай, тэмээн, оро мэтэн хоёр турууга малнууд шалддаг байна. Мүн хүнүүдшье үбшэжэ магад.

Энэ үбшэний эхин шэнжэнүүд үздэ: малай урал, тангалай, хэрэ, хамар, хүхэн, дэлэн, туруурай һаламгай хоорондо сэрбэрүү ба шарханууд бин болодог, аманай унжагар шүлхэн гоожодог, температура дээшлэдэг, хоолдоо арагүй болодог байна.

Шүлхы үбшэниһөө малай сөөн шүлжэ байбашье, энэ үбшэн колхоздо хохидол ушаруулдаг байха юм. Жэшээлхэдэ, үхэр мал турда, мяханайн шэнүүр ба шанар болодог, үнээдэй һү үгэлгэн шүлжэрдэг, хүдэлмэрийн сарнууд үбшэжэ гарадаг, үбшэн малнууды аргалжа хэрэгтэ, мүн карантин хэмжээ-ябуулгануудта мүнөө зөөри сээр гаргалшагдадаг байһана гадна, шүлхыгөөр үбшэ малай организм бусад халдаһана болдог байна.

Шүлхын микробууд үбшэн малай шүлхэн, шуһан, һүн соо, мүн

ХЭЛЭЭНЭЭ ДҮҮРГЭХЭ ХЭРЭГТЭЙ

Тарянажал эрхилдэг Мухаршэбэрэй аймгай колхозууд болон МТС-үүдэй хүдэлмэрилгэд мүнөө жэйдэ найн таряа ургуулаа. Гэбшье, тэндэхид хурялгы мүнөө хүрэтэр унжагайруулжа, ургасаяа узуур дээрнэ гээлтэ хоролтодо оруулха аюулда дайрагдахаар болгонхой. Аймагай колхозуудай таряанай хажадын шахуу хуряагдангүй узуур дээрэе шуунаар, Сагаан Шулуутайн сомоной Лениней, Сталнай нэрэмжэтэ, мүн «Комсомол», «Шэнэ Байдал», «Улаан туяа» колхозууд таряа хуряалгаа оройдоо 55-60 процент дүүргэнхэй.

Эндэ ургаса хуряалгын унжагайрхан гол шалтагаан хадаа олонхи колхозуудай арга боломжоо хусад элсүүлэгүй дээрнэ болон. Дээрэ дурсагдаша, мүн ондоошье колхозуудай полинууд дээгүүр комбайнууд болон жаткануудай ходоодо миил байдаг баримтанууд үзэгдэнэ.

«Шэнэ Байдал» колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилдэг А. Дамбиной комбайн ургаса хуряалгын эхлэһинээ хойшо оройдоо 59 гектар хадаад, тэнгэрийн үдэр бүри миил байна. Тинхэдэнэ тус колхозой таряан узуур дээрэе айража адхаржа байха юм. Төвшөлэн тус МТС-эй 3 комбайн «Комсомол» колхозой полинууд дээрэ ходоодо эбдэржэ миил байдаг.

Суулгын МТС-эй хүтэлбэрлэгшэд комбайнууды дүүрэн хүсөөринь хэрэглэжэ, колхозуудтай баталхан догоруо бөдүүлхэ тушаа шанга хэмжээ абангүй. Тинхэнаа энэ МТС-тэ харьяата оройдоо нэгэ колхоздо комбайнаар таряа хуряаха тусэб дүүргэгдэбэн байна.

Хуряалгын ахилһинээ хойшо олонхи колхозуудта жатканууд муугаар худалмэрилнэ. Нүүлэй үедэ зарим колхозуудта жаткануудын огто худалмэрилнэгүй. Гадна, жаткын хэдэн олон машинистууд дүүргэеёе нормонууды дүүргэдэггүй байха юм. Жэшээлхэдэ, Суулгын сомоной Сталиной нэрэмжэтэ колхозой жаткын 4 машинистуудай нэгэинишье даалгабаряа дүүргэдэггүй байна.

Хэтэрхэдэ тус колхозой правленийн түрүүлэгшэ Б. Шарангийнбуев имгатал комбайнуудта найдаад, сентябрийн хахалһаа хойшо жаткануудтаа зогсоожорхёо. Мүн тус

Хуряалгын матын кампаниуудай эхилхэнэ урда тээ тусхай хэмжээ ябуулганууды хараалдаг, хүсээе хубарилдаг байна. Совхоздо бин байгаа улаан булангууды хайнаар түхээрхэ хэрэгтэ уншалгын байшан эхээр тулгалаа. Советэйн гэшүүдэй оролдогдоор лозунг, плакат, портретид улаан булангуудта бин болоо. Гадна, хүндэлэй досканиуд эмхидхэдэ.

Хүдөөгй лекторы уншалгын байшанай хүсөөр хүдэлмэрилнэ. Тарянажалай бригадинхидта, малшадта ходоодо лекцинууд уншагдадаг юм.

Шатар, даам, домино, гармонь мэтэнүүд уншалгын байшанда бин. Совхозойхид сүлөөгй сагтаа эндэ ержэ сэнгэдэ, наададаг байна. Мүн, урнайханай нэмууд яһала элбэг. Гаяхан, 500 түхэрнөөр элдэб номууды худалдан абаа.

Тусэбтай аад, мүнөө таряна амжалтатайгаар дүүргэжэ байна. 1400 үрэ жамастэ модон таригдаа. Тинхэдэ үшөө 9 мянган нүхэн малтагдаад, Байкал шадарай урлаһанай асаргдахы худалдэ.

Городской район. Дамбова бульварта илангаяа ежэ ажал хэджэ байна. Эндэ хургуулинууд, эмхи зургаануудай хүдэлмэрилгшэд үдэр бүри ээлжээр ажаллана. Хамта 15 автомашинууд эһна, шорой зөөнэ, Ингэжэ Үдэ голлой арсе боёгдохонь.

Тинхэдэ № 9 ба № 1 хургуулинууд нилээд олон мододы тарьба. Тэдэнэр өөһднүүгэ садууды ургэдхэжэ, хайжаруулжа шалаа.

Тус район 18000 модо тариха

Уншаргаша хабар Торско долоонжэлай хургуулинхид (Тунхэн) мойнкой 5 эһна, долоогонын 6 нөөг, виторийн 75 нөөг хургуули шадарингаа участок дээрэ хуулгаһан юм. Гадна, 100 шахуу урлаһан таригдан байна. Тэдэнэрэй олонхын мүнөө шоройдоо, газартаа тааранхай.

Ухнүбэд мүнөө үнгаргэдэжэ байгаа «садай недели» соо зарим

„Садай недели“

Улан-Удэдэ

Железнодорожно район «садай недели» илангаяа хайнаар үнгаргэжэ байна. Октябрийн 6-най байдалаар тэндэ олон мянган модон таригдаа. Тэдэнэй олонхын үрэ жамастэ, гоёолтын модод ба нөөгүүд юм.

Хүдэлмэрилшэдэй гэр байрануудай хажуугаар, хашаагийн газараа захаар урда тэнь таригдан модол хүрээлэгдэнэ.

Паровозо-бүтээлгын заводой культурын ордон болон парк шадар олон модол хуулгагдаа. Шелэй заводойхид байал ехэхэн хүдэлмэр хөһөн байна.

Тус район 18000 модо тариха

Уншаргаша хабар Торско долоонжэлай хургуулинхид (Тунхэн) мойнкой 5 эһна, долоогонын 6 нөөг, виторийн 75 нөөг хургуули шадарингаа участок дээрэ хуулгаһан юм. Гадна, 100 шахуу урлаһан таригдан байна. Тэдэнэрэй олонхын мүнөө шоройдоо, газартаа тааранхай.

Ухнүбэд мүнөө үнгаргэдэжэ байгаа «садай недели» соо зарим

„БҮРЯТ-МОНГОЛЫ УНЭН“

3. 1949 сий октябрийн 12.

Редакция ерэнэн БЭШЭГҮҮД

МООРХООД, ТЭӨВӨГҮЙ

Тунхэнэй аймагай культурын байшангай агитбригада таряа хуряалгын хүдэлмэрилшэдэе культуураар хангахын тула аймагай колхозуудта гараһан байна. Колхознигууд тус бригадые халуунаар угтажа, харуулан номнуудынь һайшааһан байха юм. Гэбшье, зарим колхозуудай хүдэлмэрилгшэд энэ шуулаа культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэрийе өмхитэйгээр үзэгдэнэ. «Гигант» Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозуудай полинууд дээрэ агитбригадинхидай ябагаар хүрээлэн ошоходо, тэдэниие урагшай ябажа үзэгдэнэ. Колхознигууды концерт харалгада ба хөөрөлөө шагналгада эмхидхэн хабааруулангүй, энэ бригадые гэдэргэнэ тушаба.

С. Андыков.

Хүдэлмэри ябуулдаггүй секретарь

Мухаршэбэрэй аймагай «Улаан Туяа» колхозой комсомольско организацида яһала олон гэшүүд оролдодог. Эдэнэй дунда эмхидхэлэй хүдэлмэри хайнаар муушбал ехэхэн ажал бүтээгдэхэ магад.

Гэбшье, тус комсомольско эхин организациин секретарь нүхэр Ылдаев аяар апрель һараһаа хойшөө ажаллажа байбашье, комсомолчуудайнгаа дунда ямаршье хүдэлмэри ябуулдаггүй байха юм.

Д. Дашпилев.

Хэзэ носоогдохо гэрэл бэ?

Хэжэнгын аймагай Комсомолой нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артель эзэри ба хүдэлмэрийн хүсэ үржажа, 1947 ондо электростанци барилһан байгаа. Тээд, багахан тусасаа соо гэрэл үгэлгэн нэвтэй болоод, уданшгүй занарһаһан байха юм. Тэрэ гэгээрэ колхознигууд хэзэ гэрэлтэй болохы хүлээжэ һуудаг. Энэнэй шалтагаанинь асуухада, «мотоцикл эбдэрэ» гэһэн харюу үгтэбэ.

Хэзэ заһарха мотор бэ?

Ц. Цыдыпов.

Культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанууды финансироваха хэмжээ абтаба

Культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанууды финансироваха асуури аймгүйсэдкомуудай аймнууды даагшад хойрог ябадал аргага гэгшэн бэшэг «Б.-М. Унэн» нэтын редакцияда ерэнэн байгаа.

Бэшэг соо хэлэгдэһэн баримтанууд зүб байба, бүхы дутуу дундууды усадхаха хэмжээнүүд абтаа, айфонууды даагшадта тухай заабарн үгтөө.

С. Дүбровский, БМАССР-эй финансуудай Министрын орлогшо.

Шүлхы үбшэнтэй яажэ тэмсэхэб?

Шүлхы үбшэни «фильтрующей вирус» гэжэ, юрын микроскоп харгалдаһагүй, тон жэжэ микробууд бин болгодог байна. Энэ халдабаритай, хүндэ үбшэн юм. Энэ үбшэн эбэртэ бодо мал, мүн ба ямаад, гахай, тэмээн, оро мэтэн хоёр турууга малнууд шалддаг байна. Мүн хүнүүдшье үбшэжэ магад.

Энэ үбшэний эхин шэнжэнүүд үздэ: малай урал, тангалай, хэрэ, хамар, хүхэн, дэлэн, туруурай һаламгай хоорондо сэрбэрүү ба шарханууд бин болодог, аманай унжагар шүлхэн гоожодог, температура дээшлэдэг, хоолдоо арагүй болодог байна.

Шүлхы үбшэниһөө малай сөөн шүлжэ байбашье, энэ үбшэн колхоздо хохидол ушаруулдаг байха юм. Жэшээлхэдэ, үхэр мал турда, мяханайн шэнүүр ба шанар болодог, үнээдэй һү үгэлгэн шүлжэрдэг, хүдэлмэрийн сарнууд үбшэжэ гарадаг, үбшэн малнууды аргалжа хэрэгтэ, мүн карантин хэмжээ-ябуулгануудта мүнөө зөөри сээр гаргалшагдадаг байһана гадна, шүлхыгөөр үбшэ малай организм бусад халдаһана болдог байна.

Шүлхын микробууд үбшэн малай шүлхэн, шуһан, һүн соо, мүн

РЕДАКЦИЯ ЕРЭНЭН БЭШЭГҮҮД

МООРХООД, ТЭӨВӨГҮЙ

Тунхэнэй аймагай культурын байшангай агитбригада таряа хуряалгын хүдэлмэрилшэдэе культуураар хангахын тула аймагай колхозуудта гараһан байна. Колхознигууд тус бригадые халуунаар угтажа, харуулан номнуудынь һайшааһан байха юм. Гэбшье, зарим колхозуудай хүдэлмэрилгшэд энэ шуулаа культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэрийе өмхитэйгээр үзэгдэнэ. «Гигант» Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозуудай полинууд дээрэ агитбригадинхидай ябагаар хүрээлэн ошоходо, тэдэниие урагшай ябажа үзэгдэнэ. Колхознигууды концерт харалгада ба хөөрөлөө шагналгада эмхидхэн хабааруулангүй, энэ бригадые гэдэргэнэ тушаба.

С. Андыков.

США-гэй, Великобританин ба Франциин
правительствонуудта
Чехословакиин
правительствын эльгээхэн
нотонууд

Чехословакиин гадаадын хэрэгүүдэй министрын уялгыг дүүргэж, премьер-министрын орлогшо Широкий Прагада байгаа США-гэй посолдо ното баруулба. Баруун-германска гүрэн ба «правительств» байгуулган тухай асуудалаар Чехословацка правительствын наамжыг тэрэн дотороо найруулаа.

Ното доторын ниггэж хэлэгдэнэ: Германи тухай уласкоорондын договорнуудыг саг үргэлж эбдэж үндэсээр баруун германска гүрэн ба «правительств» байгуулагдаа, энэ хадаа эб найрамдалда дуратай хүн түрэлтэйни интерестүдтэ хожидол ушаруулаха ябадал тохоболдуулаад, германска агрессивнэ национализмын нэргэн үндэж ябадалда хүргөөд байна. Чехословацка правительствэ болбол энэ тохоболдоон байдалаа шалтгаалан гараан ба гарахашыг хойшологдуудта Америкын Холбоото Штгалуудтай правительствын, мүн Великобританин ба Франциин правительствонуудтай анхарашы дахинаа хандуулаа. Баруунгэй эзэмдэлгын гүрэнүүд Германи тухай хэлсэнүүдэ, гол түлэб 1945 оной июниин 5-най деклараци, Потсдамска хэлсээ бэлүүлж ябадалаа зориута ба саг үргэлжэ зайсажа, германска асуудал тушаа дүрбэн талын шиндхэбэрини принциптэ эбдэж, тингээд Германие хахаргаха полтикала шалжэн ороон байха юм. Баруун-германска гүрэн ба правительствэ байгууллага хүргээн нүүдэй үеин собитинууд Парижда дүрбэнталын конференциин нүүдээр тохоболдоо, энэ ушар хадаа баруун гүрэнүүд дүрбэнталын шэнэ хэлсээшэ дүүргэдэггүй байхынь гэршэлэ.

Ното хадаа Германидаи сепаратна нэгэнталын полтикала эсэс табижа, германска асуудалыг дүрбэнталын ёноор шиндхэхэ замда тэжрихынь баруун гүрэнүүдэ урйалаа.

Чехословацка республикын правительствэ мүн нимэ удхатай нотонуудыг Великобританин правительствэда ба Франциин правительствэда баруулаа.

США-гэй, Великобританин ба Франциин
правительствонуудта
Польско правительствэ
нотонуудыг эльгээгээ

Баруун Германида бониско сепаратна «правительствэ» тогтоон тухай асуудалаар США-гэй ба Франциин посолнуудта, Великобританин хэрэгүүдэ Варшавада архилжэ этигэмжэтэдэ Польшии гадаадын хэрэгүүдэ вице-министр Лишицкий адли удхатай нотонуудыг баруулаа. Польско правительствэ хадаа США-гэй, Великобританин ба Франциин правительствонуудтай зүгөө Баруун Германида нэгэн талын ябуулгануудыг, германска асуудал тушаа Потсдамска шиндхэбэринүүдтэ зохиогүй ябуулгануудыг хэжэ байган тушань арид шууд буруушаба.

Эб найрамдалай тала
баригшадай Бүхэдэлхэйн
конгрессэй саг үргэлжын
комитетэй бюорогй коммюнике

Эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй саг үргэлжын комитетэй бюорогй заседани октябриин 7-ной удар, Парижда Жолио-Кюри гэшын хүтлээр болло. Заседанын нүүдээр тунхаглагдаан коммюнике соо ниггэж хэлэгдэнэ:

Эб найрамдалай түлөө тэмсэлэй уласкоорондын үдэр — октябриин 2 бүх дэлхэй дээр амжалтатгайгаар үнгэргэгдөө. 60 үлүүтэй оронуудай хэдэн зуун миллион эршүүд ба эжэнэрүүдэй хабаадаан жагсаалууд эб найрамдалай түлөө тэмсэлэй уласкоорондын үдэр ба мүн тэрээнхэ урда тэш, хожомыншыг эмхидхэдэн байха юм. Иимэ олоороо хабаадаан ушар хадаа эб найрамдалай түлөө тэмсэгшэ бүхэ арадуудай улам уржага ба эмхидэн жагсажа байхыг харуулаха гадна, дайнда эсэргүү тэмсэлдхи шэнэ алхам болоно.

Удаалуулан, бюоро болбол эб найрамдал хамгаалха югославска национальна комитетэй ажал-ябуулгын ба дайнай пропагандын хоорондоо холбоотой байган тухайда генерална секретарь Лафитын малдэсэл соносо. Энэ мэдээсэл хадаа югославска национальна комитет тушаа өөрингөө нагал бодол тодорхойлгыг уялгална гэжэ бюоро тоолоо.

Демократическа Германиян национальна фронтын манифест

БЕРЛИН. (ТАСС). Октябриин 7-до Берлинда, Немецкэ арадай соведэй 9-дэй сессид дээр демократическа Германиян национальна фронтын манифест нэгэн дуугаар абтанан байна. Манифест соо ниггэж хэлэгдэнэ:

Демократическа Германиян национальна фронт байгуулхыг урйалган Немецкэ арадай 3-даху конгрессэй башаг гарааннаа хойшо, Германие таһар таталгада ба баруун зононуудыг колонизацина гурмаар бгдоолшохо ябадалда эсэргүү немецкэ арадай патриотическа хүснүүдэй тэмсэл улам үргэн эхэ, арадай хүдлөөнэй шэнжэ шанартай болохо байна.

Потсдамска хэлсээ баруун империалистическэ державануудай эбдэн дээрхэ немецкэ арада ушаруулагдан национальна хойшдол зүдэрэл хадаа бүхэ немецүүдэ нэгдэмэл, бээ даанихай демократическа Германия байгуулаха, Германитай зохино эбай договор түргэнөөр баталха, бүхэ эвэмдэлгын сэрэгүүдэ богонихон болзор соо гаргаха үндэр зорилгонуудай түлөө тэмсэлдэ бодохоно.

Эхэ буунуудай дуун дорбөөной замханнаа хойшо 4 жэл хахад үнгэргэ. Потсдамска хэлсэ соо хүндэтгэй найдуулагдан ёноор, эбай договор баталха, өөрингөө экономическа нэгдэллэ хэбэрн байлгах, Германие демократическаар, дайн сэрэгтэ эсэргүүтээр шэнэхэн байгуулаха гэһэн аад, немецкэ арад мэхлэгдэ. Баруун державануудай империалистическэ полтикалаа шалтгаалан, Германи бугартагдаба. Немецкэ экономико Рурска болон Саарска областнууднаа хаһагдаа. Эбай договор баталхыг немецк хүн зондо зүбшөөрөгүй. Энэнай орондо «хизарлалтагуй болзороо эвэмдэхэ, эвэмдэлгын статудыг баруун зононуудта баадхан абхуулаа, Бониско сепаратна гүрэн байгуулаха Германие хахаргаха ябадал түгэхгдөө.

Боннодоху маринеточнэ правительствэ хадаа эвэмдэлгын статудай үндэһөөр баруун державануудай дээдэ комиссарнуудай өхирхан юумыг дүүргэхэ тэды байна. Немецкэ үрбэлдэллэ хайха зорилготойгоор хуули буса задлалта (машинуудыг задалалта) хэргдэ үргэлжлөөр. Баруун талын маркын үнэ сэнгыг хубилгахда ба шулуу нүүрэнэй сэншээр тогтооходо, империалистическэ эвэмдэлгын полтика хэрэгтэ шөрүүнэ баһа дахин харуулаа.

Бониско сепаратна правительствэ хадаа Баруун Германие Атлантическа пакт гэдэг сэрэгэй блогто оруулаха, сепаратна гүрэнэй залуушуулыг америкайска империализмын ландскхетнууд болгохо зорилготой байна. Энэ зорилгыг бэлүүлхын тулада Баруун Германида немецкэ фашизм ба милитаризм элитээр ыргээн бадхоогдоно, үгөөгөө абалгын идей гаргагдана, энэнинь бониско правительствын түрүүшын заседанинууд гэршэлэ.

Немецкэ нацын амгалан тайбан байлдаа ба оршолгодо аюул ушаруулан империалистическэ державануудай хахарган эвэмдэхэ полтиканэ немецкэ арадай бүхэ патриотическа хүснүүдэй тэмсэлэй нигтэ фронт байгуулаха ябадал болгоно.

Нүүдэй харануудта манай эсэгэ оройной бүхэ нотагуудта демократическа Германиян национальна фронтын дээдэ зэргын зорилгонууд зүбшэгдэн хэлсэгдэ. Бүхэ хүн зонийгоо дура хүсэлтэ хараадаа абажа, Немецкэ арадай совет болбол демократическа Германиян национальна фронтын зорилгыг тошоор ба тодо оноороо найруулан зохохо шухала гэжэ тоолоно.

ГЕРМАНИИН НЭГЭДЭЛ

1. Баруун Германиин сепаратна гүрэннэ усадхажа, Рурска статут ба Саарын автономие болоулжа, Германска демократическа республикын нигтэгерманска правительствэ байгуулжа, Германиин полтическа ба экономическа нэгдэллэ нэргэн бодохо.

ЭБЭЙ ДОГОВОР

2. Германитай зохино эбай договор тон наяр баталха. Эбай договорто гар табигдананай нүүдээр, бүхэ эвэмдэлгын сэрэгүүдэ тухайлан тогтоологон боғони болзор соо Германинаа гаргаха.

3. Демократизаци ба демилитаризаци тухай Потсдамска шиндхэбэринүүдэ, мүн тэрэшалан тэдэн дотор бусад арадууд тушаа Германиин бэлүүлхээр хараалагдаан уялгануудыг бүрэн ба заатагүй мэдэрхэ.

СУВЕРЕНИТЕТ

4. Бээ дажа гадаадын полтика эрхилжэ ба бээ дажа гадаадын худалдаа наймаа хэхэ архунуудыг мэдэрэн, немецкэ нацын бүрэн суверенитетдэ нэргэн бодохо.

Эбай договорой баталагдаһанай нүүдэ, Германска демократическа гүрэнэй ба германска арадай сүлөөтэ ба бээ даанги хүгжэлтэ хангаха.

ДАЙ ҮҮДХЭГШЭД ГЭ ЭСЭРГҮҮ ТЭМСЭЛ.

5. Германида шэнэ дай үүдхыг шэдгэдэ эсэргүү эбсэхгүй үдэхитэ тэмсэл ябуулаха. Хэблэлээр, радиооор, суглаан дээр гүрэн дайны сэрэгэй пропаганда хэлгыг хоримжолхо.

Дайн сэрэгэй агрессивнэ блогтоод, европейска союз ба Хойто-атлантическа пактада Германиян татан оруулалгада эсэргүү эбсэхгүй тэмсэл ябуулаха.

6. Германие бутаргаха ба тэрээнэй баруун областнуудыг бооголшохо гэһэн бугар тунхамаршадые, немецкэ нацада урбагшад — американска империализмын немецкэ агентнуудыг эсэргүүсэн, хайргамгүй эрид тэмсэл ябуулаха. Германие бутаргаха гэһэн империалистическэ полтике дэмжэжэ энгэй ноурунуудта ба харша үзэл баримталагшадта эсэргүү тэмсэл ябуулаха.

7. Арадуудай хоорондын эб найрамдалай, тэгш эрхын, хани барисаанай түлөө тэмсэдэг бүхэ дэлхэйдхи хүснүүдэ бүрэн ба хизаарлалтагуй дэмжэхэ. Демократическа Германиян национальна интересүүдэ тоонон, эб найрамдалда дуратай бүхэ арадуудтай ба ороонуудтай хани барисаатай ба найрамдалтай байха.

БЕРЛИН — ГЕРМАНИИН СТОЛИЦА

8. Германиин столицада — Берлинэй нэгдэллэе дары ыргээн бодохо ба ажабайдалыг нормальна болгохо.

ТҮСЭБЭЙ ЁНООР НЭРГЭЭН БОДХООЛГО

9. Бүхэ Германида нэгэ янзын валюта тогтоохо. Экономическа холбоо барисаанай ба худалдаа наймаанай наадгүйгөөр хэгдэхэ ябадал хангаха. Германиин бүхэ газар нотагууд болон зононуудай хоорондо хүн зон наадгүйгөөр ябалсаха ба эд товар абалсаха.

10. Немецкэ ажахыг харин капиталистуудай таһалан абалта дары зоогохо. Германиин дотоодын хэрэгүүдтэ хамаархалсахагүй байбальн, немецкэ оргонуудай өйхдэнгөө үзэмжээр хэрэглэхэ эрхэйгээр, харининдһаа зээли абаха.

11. Немецкэ амгалан ёноной экономикке хизаарлаха, усадхаха ябадалда зориулагдан задалалта ба бусад хэмжээ-ябуулгануудыг дары зоогохо.

12. Урьдэлдхэ зорилгоор не-

мецкэ гадаадын худалдаа баруун державануудай хизаарлаһан бүхэ ябуулгануудыг боолоулха. Германитай худалдаа наймаа хэхэ боло-то нүхэд болохо Советска Союзтай, Зүүн ба Зүүн-Урда Европын ороонуудтай Германиин худалдаа наймаа хэхэ ябадалыг хангаан дэмжэхэ. Немецкэ амгалан тайбан зорилготой промышленностыг, граждандска судно бүтэлгэ, худалдаа наймаан ба гар үйлдбэринэ наадгүйгөөр хүгжөөхэ.

13. Немецкэ арадай ажахыг ба үмсын эвэринэ хуулар сахин хамгаалха.

14. Үйлдбэрн ба худалдаа наймаа хүгжөөжэ, немецк хүн зоний ажаидаралай хэм хэмжээ дээшлүүлхэ. Карточна системэ түсэбэй ёноор боолоулха. Худалдэрингүдэ усадхаха.

15. Хүдөө ажахын ашаг үгэлгэ дээшлүүлхэ, ядаралта таряашанай ажажнуудта туһалха. Бүхэ Германи доторхи таряашад ба нүүн ошогшодыг газар элдүүртэй болгон, үнэн зүбөөр хангаха.

16. Бүхэ зононуудтай нүүн ошогшодыг гэр байрануудар ба хүдлэмээр хангаха. Хандаргадан гороуд болон деревинүүдэ нэргэн бодохо.

ТЭГШЭ ЭРХЭ

17. Ангин, полтическа үзэлэй, шажан шүтэлгын илгаанаа дүлддэнгүй, бүхэ немецкэ граждандууд хуулин урда тон тэгшэ эрхэтэй байха.

КУЛЬТУРЫН ХҮГЖЭЛТЭ

18. Хэблэл, радио, киногой сүлөө хангаха. Англо-американска цензурые усадхаха.

19. Немецкэ шэнжэлгын ухаан бодол, техника, наука, литература болон искусствые хэбэрн байлгах ба хүгжөөхэ хэмжээ-ябуулгануудыг бэлүүлхэ. Бүхэ Германи доторхи интеллигенциин байдалыг хайжаруулаха.

20. Гадаадын амаршыг хамаархалга ба хизаарлалтагуйгөөр, Германин бүхэ областнуудай хоорондо культурна нитта холбоо барисаа тогтоохо.

Демократическа Германиян национальна фронт болбол эдэ уг зорилгонуудай түлөө бүр амжалтатгайгаар тэмсэхын тулада, полтическа ба культурын талаар, мүн финансова, коммерческэ болон бусад экономическа асуудалуудар патриотическа хүснүүдтэй хани харилсаанай болохотой алибаа формэ дэмжэхэ зорилго урда табина. Национальна фронтын хү-

дэлмэрини формэ болон нэгдэй олон янза байха тумая, дэлмэринийг удхаараа бүрэн тумая Германиин нэгдэл зохиотой эб баталха агуу эрилго улам түргэнөөр туйм болгоно.

Демократическа Германиян национальна фронт түгэлдэр сэн болон хүгжэжэ ахилэ. Огөө партиность ба үзэлгэ дүндэнгүй, национальна фронт зорилгын түлөө тэмсэхынь худалдэриншэд, албахаагшад, ниүүд, наука ба искусствын дэлмэрлэгшадые, бүхэ залуудыг, мүн үйлдбэрини патриотиска нанал бодолтой эздые, немецк эхэнэрүүд ба эршүүр урйалнабди. Демократическа Германиян национальна фронт маадаха ябадал хадаа хүнтус бүрнин полтическа ба социальна хараа бодол гү, али үнэн дүлддэхагүй байна. Национална зүдэрэлэй тохоболдоо байхада, өөрингөө эхэ оройной галан тайбан байдалда, нэжэ болон эрхэ сүлөө хангахыг эзгэшэ бүхэ үнэн эхэ патриотдай дайшалгыг хани харуулаха байгуулаха шухала болоо.

Немецкэ эршүүд ба эхэнэр немецкэ залушуу! Немецкэ арадай 3-даху конгрессээр баталан конституциин үндэһөөр, Германин столица Берлиндэ Немецкэ арадай соведтэ хамаадаг партинуудар ба олонитын нигтэцинуудар Германска демократическа республика нэжэ талаар байгуулагдаа. Конституцэ ёноор байгуулагдаха немецкэ зуурын правительствэ хадаа Германин амгалан тайбан нэгдэл болон суверенитетэй тэмсэлэе өөрингөө гол зорилгыг тоолохо байна. Энэ правительствэ хадаа демократическа Германиян национальна фронтын граммыг бэлүүлхын түлөө тэмсэлдэ хүсэтэ харам болохо байха.

Сагай аюултай ба тэрэм хамгаалха арга боломжонууд ойлгон мэдэрхынь бүхэ нүүдэ урйалнабди. Нацага абарха ябадал дүнгөө гарт абахынь, мүн демократическа Германиян национальна фронтын тэмсэлэе дэмжэхэ зэргээр нэгдэмэл Германи демократическа республикын галан тайбан байдалда, байлалтада, национальна эрхэ сүлөө хүргэхэ зам табихынь немецкэ арадыг урйалнабди!

Демократическа Германиян национальна фронт мандаа боогой!

Германска демократическа республикын Арадай сагзуурын палатын хуули гаргалга

БЕРЛИН, октябриин 8. (ТАСС). Октябриин 7-ной үдэш Арадай сагзуурын палатын учредительнэ заседани дээр палатын президиум хунгагдаа. Тэрэнэй составта Иоганнес Дикман либерально-демократическа парти) — Арадай

сагзуурын палатын президиумэй түрүүлэгшэ, Герман Маттерн (Германиин нэгдэмэл Социалистическэ парти), профессор Гуго Хикман (Христианско-демократическа союз) ба Иоини Лер (национально-демократическа парти) — түрүүлэгшын орлогшонор боложо ороо.

Президиумэй гшүүдтэ: Герберт Грозман (демократическа таряашанай парти), Эрих Геске (Германиин социал-демократическа парти) Фридель Мальтер (немецкэ сүлөөтэ профсоюзудай нэгдэл),

Элли Шмидт (Германиин эхэнэрүүдэй демократическа союз) ба Фридрих Эберт (Берлинэй обербургомистр) гэшэд хунгагдаа. Арадай сагзуурын палатын түрүүлэгшэ заседани дээр абахан хуулинууд габэл:

Германска демократическа республикын Арадай сагзуурын палата байгуулха тухай хуули

СТАТЬЯ 1. Германска демократическа республикын Арадай сагзуурын палата 1949 оной майн 30-да Немецкэ арадай конгрессээр хунгагдаһан Немецкэ арадай соведэй составтайгаар ба 1949 оной мартын 19-дэ Немецкэ арадай соведээр абтажа, 1949 оной майн 30-да Немецкэ арадай гурбадаху конгрессээр баталагдаһан, германска демократическа республикын конституциин үндэһөөр тогтоогдоно.

СТАТЬЯ 2. Энэ хуули абтанан саһаа хойшо хүсэндөө ороно. Тус хуули хадаа Арадай сагзуурын палатын президиумэй түрүүлэгшээр зохиогдоһон ба сонсохогодон байна. Берлин, 1949 оной октябриин 7.

Германска демократическа республикын сагзуурын правительствэ тухай хуули

СТАТЬЯ 1. Арадай палатын хунгагдаха хүртээр сагзуурын правительствэ байгуулагдаа. Энэ хадаа 1949 оной мартын 19-дэ абтажа, 1949 оной майн 30-да Немецкэ арадай гурбадаху конгрессээр баталагдаһан, Германска демократическа республикын конституциин дүрмүүдэй үндэһэ нуури дээрэ хүдлэмэрлхэ ёһотой. Германска демократическа республикын сагзуурын правительствэ болбол премьер-министрлээ, премьер-министрын гурбан орлогшонорноо ба 14 министрүүдэдэ бүридэнэ. Эдэ министрүүд нимэ министрствонүүдэ хүтэлбэрлхэ байна гэбэл:

- 7. Гадаадын худалдаа наймаанай ба матеральна тэдхэлгын министрствэ;
- 8. Худалдаа наймаанай ба хангалгын министрствэ;
- 9. Ажалай ба элтүрье сахилгын министрствэ;
- 10. Транспортын министрствэ;
- 11. Хэблэлэй ба хэлхэ холбооний министрствэ;
- 12. Нэргээн байгуулгын министрствэ;
- 13. Арадай гэгээрэлэй министрствэ;
- 14. Юстициин министрствэ.

Германска демократическа республикын газарнотагуудай сагзуурын палата байгуулха тухай хуули

СТАТЬЯ 1. 1949 оной мартын 19-дэ Немецкэ арадай соведээр абтанан ба 1949 оной майн 30-да Немецкэ арадай гурбадаху конгрессээр баталагдаһан, Германска демократическа республикын конституциин үндэһөөр тогтоогдоно.

СТАТЬЯ 2. Энэ хуули абтанан саһаа хойшо хүсэндөө ороно. Тус хуули хадаа Арадай сагзуурын палатада адаглан шэнжэлэгшэд болгон 7 түлөөлэгшэдыг эльгээжэ болохо байна.

- 1. Гадаадын хэрэгүүдэй министрствэ;
- 2. Дотоодын хэрэгүүдэй министрствэ;
- 3. Тусбэлгын министрствэ;
- 4. Финансын министрствэ;
- 5. Промышленностиин министрствэ;
- 6. Хүдөө ажахын ба ой модоний министрствэ;

Германска демократическа республикын конституци тухай хуули

СТАТЬЯ 1. Бүхэ немецкэ арадай хабаадалгатайгаар байгуулагдаһан ба 1949 оной мартын 19-дэ Немецкэ арадай соведээр абтажа, 1949 оной майн 30-да Немецкэ арадай гурбадаху конгрессээр баталагдаһан, Германска демократи-

ческа республикын конституци хүсэндөө ороо гэжэ сонсохогодо. СТАТЬЯ 2. Энэ хуули абтанан саһаа хойшо хүсэндөө ороно. Тус хуули хадаа Арадай сагзуурын палатын президиумэй түрүүлэгшээр зохиогдоһон ба сонсохогодон байна. Берлин, 1949 оной октябриин 7.

Хитадай Арадай республикын ба Чехословакиин хоорондо дипломатическа харилсаануудыг тогтоолго тушаа

Синьхуа агентствын дамжуулаһанай ёноор, октябриин 6-да Хитадай Арадай республикын гадаадын хэрэгүүдэй министр болбол Чехословацка Арадай-демократическа республикын гадаадын хэрэгүүдэй министрын уялгыг дүүргэ-

шэ Вилем Широкийда харюугай ното эльгээб. Тинхэдэ Хитадай Арадай республикын ба Чехословакиин хоорондо дипломатическа харилсаануудай тогтоогдоһыг ехэтэ хайшаба.

Гадаадын гурэнүүдтэ сэрэгэй туһаламжа үзүүн тухай хуулин проект Трүмэн гар табиба

Атлантическа договорто хизарлалтагуй бусад оронуудай рэргэй туһаламжа гэдэгыг юда дээрнэ 1.314 миллион доллар хэмжэдтэйгээр үзүүлжэ тухай хуулин проектэ президент Трүмэн гар табяа.

Харюусалгата редикторлогшо Б. ОЧИРО

МҮНӨӨДЭР КИНОТЕАТРУУДАТА

«Прогресс» — «Залуу гэрлэ»
«Эрдэм» — «Еһотой хүн туһа повесть»

Сталинска шанда хүртэһэн урхайнай фильмүүдэ Улаан-Удэ городой кино харгашадай эриин табиха түсэб.

Кинотеатр «Прогресс»

Октябриин 10—11. «Залуу гварди» (1-дэху сери).
Октябриин 12—13. «Залуу гварди» (2-доху сери).
Октябриин 14—15—16. «Сиверини газар дайда тухай гэр» (унгэтэ фильм).

Кинотеатр «Эрдэм»

Октябриин 10—11. «Еһотой хүн тухай повесть»
Октябриин 12—13. «Хүдөөгэй багша эхэнэр».
Октябриин 14—15—16. «Дайн дээрхи уузагата».

ДОСАРМ-эй Бүрэн Монголой комитет бол

бол ажаллаа наамангуй ба өлөөрөөд нураалсахаар мотонистүүд ба радиотехникуудай хуулиудта нураалсадыг абахан, хүнгалгыг түлөөлөгшүү.

с. Улан-Удэ, ул. Свердловыи 11 гэһэн адресаар үгэлөөнэй 9 чигүүдэши 6 час хүртээр ханди болохо.